Ч. 126 (14.669). Львів, четвер 10. червня 1937

Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . 30.00 "
Річно . . . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Карають за богослуження в українській мові.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ДУХОВЕНСТВА НА БУКОВИНІ.

Митрополичий уряд на Буковині оголосив такий розпорядок: Міністерство внутрішніх справ і головна дирекція поліції повідомила нас, що православний священник Михайло Катеринюк, українського походження, в громаді Лукавці де сус пе Сірет, пов. Сторожинець, викладає в народній школі тої місцевости по українськи науку релігії, а богослужения відправляє в прав.-румунській церкві тільки по українськи й тому просимо Вас застановити йому платню з 1-шим квітнем 1937. „Всі священники, що далі відправлятимуть богослуження й учитимуть релігію по українськи, дістануть такі самі кари. Щоб не приходило до таких наслідків, взиваєм всіх душпастирів пристосовуватися докладно до наших попередніх розпорядків" — додає від себе митрополичий обіжник до підчиненого духовенства.

Справа ґарантій для контрольних кораблів.

ПОРОЗУМІННЯ ЗБЛИЖУЄТЬСЯ.

ПАТ. Як подає Райтер, Рібентроп привезе нині до Льондону прихильну відповідь Німеччини на британську пропозицію, щодо ґарантій для контролюючих кораблів. Правдоподібно після розмови Рібентропа з Іденом британське міністерство закордонних справ могтиме виробити остаточний текст договору про реакцію контрольної фльоти на випадок нападу.

Рібентроп розмовляв у Берліні з Гітлером, який годиться приняти британську поправку. Як лише Франція, Німеччина й Італія приймуть британський плян, його предложать обом еспанським урядам.

Еспанський амбасадор відвідав учора британське мін-ство закордонних справ і заявив віцеміністрові Ванситартові, що Валенсія погодиться на всі розпорядки у справі міжнародньої контролі. Вину за теперішнє напруження скинув він на німецьку й італійську фльоту.

Рівночасно йдуть переговори і у Римі Мін. Чіяно розмовляв учора з брит. амбасадором Друмондом, який йому пояснив англійський погляд на італійські заввати щодо контролі на еспанських водах.

Британський уряд приймає деякі італійські поправки і готов признати фльотам право відповісти на напад негайною реакцією. В тій справі істнує ще деяка розбіжність думок, бо Англія годиться признати заатакованій стороні право відповісти репресіями лише за попереднім порозумінням з іншими контролюючими фльотами. Англійці підкреслюють, що хоч розмова Чіяна з Друмондом ще не покінчилася, є досить великі вигляди на щасливий кінець кризи. Італійський уряд порозуміється з німецьким і щойно тоді дасть остаточну відповідь.

МОСКАЛІ ЧИ ЕСПАНЦІ?

Валенсійське міністерство національної оборони заявило, що „Дойчлянд" збомбардували летуни-еспанці, а не москалі, як це подають деякі часописи Їхнім завданням було лише перевест розвідку

Револьта у північному Китаю.

Як подає китайська преса, 4.000 мешканців провінції Джеголь зревольтувалося проти японських і манджурських військ; бояться, щоби револющія не перекинулася і на північний Чагар. Монгольський автономний уряд рішив здавити револьту енергійними репресіями.

Sygn. VI 1 Pr. 115/37. — Wyciąg z protokółu wspólnego. — Sąd Okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w składzie — Wiceprezes S. O. Ł. Małicki, Sędziowie — S. O. Niementowski i Dr. J. Locker, w sprawie konfiskaty czasopisma pt. „Diło" z daty Lwów, dnia 2 czerwca 1937 r. do Sygn. VI. 1 Pr. 115/37 na posiedzeniu niejawnym w dniu 4 czerwca 1937 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 1 czerwca 1937 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Diło" Nr. 119 z daty Lwów, dnia 2 czerwca 1937 zawierającego 1) w artykule pt. „Chto w Polszczi kieruje nacionalnoju polytykoju" a) w ustępie od słów „oczewydno kotyh" do słów „dwerciata wid peczi", b) w ustępie od słów „Ale zhadujemo" do słów „swoich ditej", c) słowa umieszczone między słowem „szczo" a między słowami „maje realizuwaty", d) w ustępie od słów „teper czujemo" do słów „proty czoho", e) w ustępie od słów „Obraz" do końca artykułu. 2) w artykule pt. „Iwan Kuczma i Bracha Gelernter 10 rokiw za komunizm", w ustępie od słów „Ale uswiatyme" do słów „nacionalnoji swidomosty. 3) w artykule od słów „Rewizja u" do słów „maturalnymy temamy" znamiona ad 1) i 2) wyst. z art. 170 k. k., ad 3) wyst. z art. 169 §. 1 k. k. oraz zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17/12 1862 Dzpp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu ad 1) i 2) szerzenie tendencyjnie fałszywych wiadomości o sytuacji politycznej Ukraińców w Państwie Polskim, mogących wywołać niepokój publiczny. ad 3) ujawnienie przed rozprawą główną szczegółów dochodzenia bez zezwolenia władzy dochodzenia te prowadzącej. Według §§. 487, 489, 493 pk. oraz §§. 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: Małicki w. r. Protokólant: Mgr. P. Gibel w. r. Za zgodność: Kierownik Sekretariatu:

Чи відвідини приспішать створення бльоку?

З ПРИВОДУ НОВИХ ВІДВІДИН У БУКАРЕШТІ

Букарешт, 7. червня 1937.

В останньому часі приїздили до румунської столиці ріжні польські місії, почавши від представників „інтелектуальної співпраці", далі молодих польських летунів, до начальника польського державного банку Бирки та ще свіжих відвідин мін. Бека. Це тільки важніші етапи довгих довірочних розмов, яких очевидним завданням було відсвіжити стару приязнь, почату ще перед 18 роками, але не поглиблену через ріжні „місцеві причини". Серія цих частих відвідин вказує на потребу зменшити те загальне недовіря, яким від довших років визначується союз обох держав.

Навіть іще тепер, коли у Букарешті святочно принято президента польської держави — **румунські політичні кола не забули на „традиційну" мадярсько-польську приязнь** та уважно слідять за таким цікавим політичним явищем, як побут мін. Свєнтославського у Сеґеді. І дійсно, той сам міністр освіти, що перед місяцем так „уміло затіснив інтелектуальні звязки польської молоді з сусідньою румунською", саме тепер підчас побуту свого президента в Букарешті, закінчив свою місію в Будапешті.

Ще недавно звертали ми увагу на захоплення деякої румунської (головно правої) преси з приводу „увіковічнення союзу", завдяки успіхам мін. Антонеску та Аджелеску. Але тепер, коли та преса довідалася, що мін. Свєнтославський був на авдієнції в мадярського реґента та переправляв із „непримиримими ревізіоністами": премієром Дарані та міністром закорд. справ Канія — замовкли й ці оптимісти.

„Гнучкість" політичної закордонної політики трудно їм зрозуміти, бо її наглі зміни вже нераз охолоджували той „традиційний союз".. Розуміється, прикрі спогади можна оминути, але їх не можна затерти, коли дійсність не інакша! Коли приглянемося ближче тій дійсности, то побачимо, що **первісні напрямні румунської закордонної політики зовсім не змінилися.** Правда, цієї послідовности не бажали собі зацікавлені сусіди, ані деякі невдоволені румунські опозиційні політики, але видно, що задоволення економічних потреб є важніше, як „принципіяльні ідеольоґічні бажання", часом дуже мінливі.

Забезпечення державних границь тривкими засобами йде невигідними чи неприємними для сусідів шляхами.

Перед трьома роками почата „ідилля на Дністрі", правда, не розвинулась, але ніхто не думає її зрікатися, доки на західній границі ще загрожує мадярський ревізіонізм.

Непомітно заключено тепер у Москві румунсько-совітське летунське порозуміння, яке покищо передбачує „технічні постанови" (щодо летунської лінії Москва—Яси—Клюж—Ужгород—

Прага), але й криє в собі інші можливости, на які зайве звертати увагу.

Що „мир на Дністрі" — не формулка абстрактних дипльоматичних комбінацій — при загрозі нової комуністичної навали у Середній Европі, на це вказує безупинна, неофіціяльна діяльність п. Тітулеска у Женеві.

Колишній румунський міністр закордонних справ не занедбав своїх давних приятельських звязків із представниками великого капіталу західної Европи, але при цьому залишився вірним співробітником своїх двох „визначних пролетарських другів", Блюма та Валаха. І тому не могла бути для нас несподіванкою їх остання зустріч у Талоарі.

Літвінов, невдоволений тими частими і тому може банальними відвідинами у Варшаві та Букарешті, захотів вияснити цю справу у свого колишнього контрагента та основника „нової мирової системи на Сході Европи". І цього вияснення Літвінов не шукав почерез свого посла Островського в Букарешті, **а просто у „приватної особи", Миколи Тітулеска.** Зазначимо, що така повединка викликала чимале огірчення у Палаті Стурзи (румунське міністерство закордонних справ) тим більше, що в окруженні п. Тітулеска перебувають не тільки його колишні підрядні дипльоматичні співробітники, але й чинні румунські дипльомати.

Остання зустріч у Талоарі пригадала всім противникам Тітулеска, що він не тільки не „вийшов з обиду", **але приготовляє нові несподіванки** саме в тому часі, коли в Букарешті відбуваються гучні прийняття в честь „воскреслої приязні з Польщею" і саме в часі, коли уряд Татареска доживає своїх останніх днів при кермі!

Зрештою Букарешт не приготовлявся тільки на прийняття північних, нерідких гостей, але нетерпляче вичікує теж приїзду французького міністра Кота та давніх друзів із Праги — преміера Годжі та мін. Крофти. Ці намічені зустрічі не скривають у собі тільки плятонічні вияви якоїсь силуваної приязни, а мають зовсім переконливі мотиви, як сплата закордонних довгів, нові позички та свіжі джерела для зброєння армії.

Інакше, думаємо, представляється **економічна сторінка польсько-румунських взаємин.** Там є прогалини, що їх не можна було виповнити за цілі десятиліття ні фінансовими, ні торговельними хочби й мінімальними користями. Згадаймо тут лише жалісний кінець колись так розреклямованого польського „компенсаційного товариства" в Букарешті та транзитові недомагання польської корабельної лінії у Констанці.

Навіть сам начальник польського державного банку Бирка, в одній хвилині нестримамої щирости, підчас тосту із жалем заявив, що „економічна будова обох союзних держав є на нещастя та сама" (вивіз нафти, збіжжя, дерева тощо) і крім цього „румунський промисл став незалежний і далі прямує до самовистарчальности"...

Лишім цю сумнівну сторінку польсько-румунських взаємин та вернімся до „політичних успіхів", що їх так голосно витають навіть ті, які ще перед чотирома роками захоплювалися протилежними союзами.

По візиті п. Бека поширилась вістка, що румунський уряд рішив змінити свою закордонну політику та зблизитися до т. зв. „невтральних держав". Ця вістка повстала з приводу заяви п. Бека, що для обидвох сусідів оказані „нові шляхи, конечні для збереження европейської рівноваги".

Ясно, що тими „новими шляхами" не є Ліга Націй, а обопільні порозуміння. Але проти такої вістки видала румунська пресова агенція (тепер приділена до ради міністрів) комунікат, де спростовує „всі фантастичні видумки" щодо останньої зустрічі міністрів Антонеску—Бека та твердить, що давнього союзу з Польщею не змінено та що не роблено заходів посередничити між Румунією, Болгарією і Мадярщиною.

Мін. Антонеску уважав навіть за відповідне запевнити представників закордонної преси, що „**не заключено військового договору з Польщею,** що Румунія залишається надалі вірна засадам Ліги Націй та що змагає до постійного поліпшення своїх взаємин з Радянським Союзом".

Коли всеж в останньому часі звернено більшу увагу на подорожі міністрів до Варшави або до Букарешту, то це сталось, думаємо, не так через якусь неясну історичну традицію, а через теперішній стан німецько-польських взаємин (питання Горішнього Шлеська) та нову орієнтацію Югославії (зближення до ревізіоністичних держав: Італії, Німеччини, Мадярщини та Болгарії).

Чи взаємини ці тепер прискорять балтійсько-чорноморський бльок — це питання.

ДР—ОЧ.

Оборонні й офензивні завдання червоної армії.

(г) Розміщення червоних частин по поодиноких воєнних округах дає нам змогу зорієнтуватися в її завданнях. Перше, найзвичайніше завдання кожної армії звязане з офензивою на сусідну, тому й розміщення військ у прикордонних смугах вказує приблизно на те, куди в майбутньому йтимуть головні фронти. Та у СССР у прикордонних смугах є ще й інший ворог большевицької держави, а саме поневолені большевиками народи: український, кавказькі та туркестанські. З цих трьох областей лише Україна може стати предметом агресії посторонніх держав, бо держави, що межують з Кавказом, не мають достаточних військових ані транспортових засобів до офензиви, а Туркестан навіть не має доступу до моря і окружений високими горами. Розміщені на цих теренах **війська мають перш за все оборонне завдання: боронити СССР перед національними повстаннями,** а дальше перед зовнішним нападом.

Та їхнє завдання не зводиться до самої оборони. Коли візьмемо під увагу, що Чехословаччина становить нині одну суцільну лінію совітських воєнних летунських майданів, зясуємо собі, що базою большевицької летунської офензиви, що йтиме крізь Чехословаччину в серце Европи, може бути лише Україна. Також лише з України пішла би большевицька офензива на Балкан і більш як певно на Польщу. Правда, з цією останньою межує ще й друга воєнна округа, білоруська, та вона так слабо обсаджена, що може хіба служити до льокальної оборони.

З Кавказу можуть большевики атакувати Турреччину і Персію, з Туркестану — Персію, Афганістан та Індію. Щоби тримати під шахом цю останню країну, основу британської могутности, большевики розбудували Туркестан ві одну велику військову базу, протинаючи непрохідні, безлюдні гори знаменитими шосами, які можуть служити хіба до одної цілі: до наступу.

Все таки концентрація військ на південних окраїнах СССР дасться оправдати необхідністю забезпеки перед поневоленими народами і сусідами. Але чим пояснити, що у ленінградській окрузі, яка заселена лише москалями та дрібними фінськими племенами і граничить з дрібними, Богу духа винними балтійськими державами, є більше війська ніж на Україні? Одиноке можливе вияснення це широкі агресивні пляни проти Західної Европи: крізь балтійські держави під головний наступ на Німеччину, північна Скандинавія (над якою постійно літають большевицькі літаки) — базою для летунських і морських диверсій на Атлянтійському Океані проти Західної Европи.

Українська і ленінградська округа спираються на московську, найсильнішу у всьому союзі. Зосереджені там сили мають служити не лише як резерва для окраїнних округ, але і як забезпека уряду проти переворотів та палатних революцій.

Далекосхідня округа, призначена для операцій у Китаю та до оборони проти Японії, сильна тому, що має слабу сполуку з рештою СССР і на випадок війни буде здана на власні сили.

Сільсько-господарська вистава у Празі.

Прага, червень 1937.

Перед кількома днями закінчилася у Празі вистава сільсько-господарських продуктів та промислу. Такі вистави відбуваються тут кожного року. Через це постійний та уважливий відвідувач має добру нагоду прослідити той поступ, що його зазнає сільське господарство Чехословаччини за рік.

Як звичайно, на виставі були найкращі зразки праці хлібороба і промисловця в натурі, діяграмах та в таблицях: стебла, неначе очерет з доброго ставка з колосками, як починок пшениці, жита, ячменю, вівса й інших злаків, що їх родить, приправлений штучними гноями та оброблений добрими машинами і каменстий грунт. Тут бачите ріжні сорти гною та всяке сільсько-господарське приладдя і машини: ручні, кінні й парові.

Із запалом людини, в жилах якої тече хліборобська кров, подивляєш досягнення свого більш щасливого сусіда і мимоволі переносишся думками до наших малих господарств, до вузеньких нивок та загонів, які так яскраво свідчать про те, що наш господар ще й дотепер не навчився володіти якслід ані олівцем, ані сіялкою. А без такого знання навіть наша українська земля не всилі суперничати зі своїми сусідами.

На виставі добре заступлене городництво, садівництво, винарство, тютюновий, лісний і будівельний промисл, годівля домашньої худоби і птиці. Все це поділено на кілька сортів і кляс. До речі, навіть недосвідчене око спостереже, що майже все, що зачислено до першої категорії, походить з Чехії. Словаччина займає щодо якости своїх експонатів друге місце. На третьому місці стоїть Закарпаття. Але коли ми порівняємо сьогорічні закарпатські експонати з тим, що ми бачили на минулорічних виставах, то і тут побачимо поступ.

Здається, вперше взяв участь у сільсько-господарській виставі Чехословацький Червоний Хрест. Його відділ про охорону дитини надзвичайно цікавий і повчальний. Псували тільки загальне враження цього відділу, невідомо на що тут вміщені образки, на яких були фотографії, що малиб свідчити про щасливе життя родичів і дітей — громадян Совітського Союзу. Само собою зрозуміло, не тих родичів, які перебувають на засланні у Сибірі, на Соловках або на інших „канальських" роботах, і не тих безпритульних дітей, які цілими ватагами, неначе сарана, гасають по володіннях червоного царя Сталіна, зокрема по Україні...

Такою самою новинкою цьогорічної вистави був павільон комунального господарства більших міст республіки з відділами: світло, газ, вода, каналізація. При огляді цього павільону бачиш, яка складна і відповідальна це річ комунальне господарство. А статистика і діяграми свідчать, що з поширенням мережі водопроводів і каналів стоку зменшуються серед населення смертні випадки від ріжного роду епідемічних хворіб. Цей павільон притягав велику увагу публики. Тому залишено його відкритим ще на кілька днів.

При павільоні праць сільсько-господарської молоді чимало місця займали плякати і картограми, які мали зясувати сучасний стан кооперації на Закарпатті. Тут також був етнографічний відділ Закарпаття, де були виставлені головним чином ручні вироби: кераміка, вишивки, килими, тощо фірми „Русинка" з Ужгороду. По середині великої салі стоять коросна, коло яких працює кілька дівчат-українок із Закарпаття. Вони тчуть килим. Коли звернетесь до одної з них з будь-яким питанням, у відповідь почуєш: Не знаю, запитайтеся панів, себто розпорядчиків. Зате „пани" дуже радо дають вам пояснення, очевидно — в чужій мові. Вони оповідають, як то вони мусять дбати за чистоту народніх мотивів у місцевих виробах, про конкуренцію, що її ведуть за кордоном мадярські підприємці, кілько коштує та або інша річ. Зате покликуючись на якісь то торговельні й інші секрети, викручуються від відповіди про організацію виробництва на місцях, про платню робітницям і т. п.

Сумлінна праця виробів, оригінальні українські закарпатські народні мотиви, приваблюють до цього відділу чужинців, які радо купують килими, кераміку, блюзки, навіть тоді, коли ціни на них не завсіди бувають помірковані. І мимоволі приходить на думку: чому воно так, що з місцевої народньої праці і культури тягнуть зиски чужинці, а не наші люди?

Праська сільсько-господарська вистава була справді цікава і повчальна для нас.

ДК.

Мадрид збомбардований.

Вчора (вівторок) по 20. годині національна артилерія збомбардувала Мадрид; бомбардування тривало 20 мінут. Скількість жертв ще не обрахована; мабуть є їх чимало, бо коли почалося бомбардуваня, на вулицях було повно людей. Сподіються, що буде яких 100 убитих і 200 ранених. У церкві Сан Хозе вибухла пожежа, та її погасили.

Радіо Рекетес подає зі Саляманки, що на мадридському фронті дійшло до сильного артилерійського двобою, національна артилерія збомбардувала укріплені зовнішні дільниці Мадриду. Після півночі помітили у Мадриді велику пожежу.

НА ЕСПАНСЬКИХ ФРОНТАХ.

Як подає комунікат національного командування, на астурійському фронті червоні втратили 50 убитих в недавному наступі на Ля Естака.

Червоне командування повідомляє, що завзятий національний наступ на відтинку Карабансель не пощастив. У Леоні червоні трохи поправили свої становища, на баскійському фронті дійшло до перестрілки. Летунство було мало активне з огляду на непогоду

АРТИЛЕРІЙСЬКИЙ ДВОБІЙ В ГІБРАЛЬТАРСЬКОМУ ПРОЛИВІ.

По півночі чути було в Гібральтарському проливі сильну канонаду. У темряві запримічено лише, що у Севті погасли світла і що тамошні батерії почали стріляти. У світлі стрілен видно було сильветки двох воєних кораблів, які дали 20 стрілів на Севту, звідкіль їм теж відповіли вогнем

КУБА ПРОТЕСТУЄ?

Кубайський державний секретар відбуде нині розмову з президентом республики на тему збомбардування кубайського консуляту в Мадриді. Мабуть кубайський уряд вишле протестаційну ноту.

ДАЛЬШІ УТІКАЧІ З БІЛЬБАО.

Нині пополудні причалив до пристані Ля Рошель-Палліс корабель „Гавана" з утікачами з Більбао; між ними є 604 дітей.

Україна на міжнародній виставі

СТУДЕНТСЬКОГО МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ В НЕАПОЛІ

Від 10. до 20. IV. ц. р. відбулася в Неаполі Міжнародня Вистава Студентського Мистецтва і Культури, зорганізована заходом Міжнародньої Студентської Конфедерації при нагоді чергового засідання її екзекутиви. Фактичним організатором вистави був ҐУФ, центральна організація італійського студентства.

Центральний Союз Українського Студентства, що є членом Конфедерації і постійно бере участь у її конґресах та нарадах, уладив на виставі український відділ. Коли на попередній подібній виставі минулого року в Софії Україна була заступлена тільки у відділі студентської преси, то цього разу, не зважаючи на короткий час, що його мали до диспозиції орґанізатори, встиг ЦеСУС стягнути теж інший матеріял та заступити на виставі, крім преси, також студентське малярство і мистецьку фотоґрафію.

Українське студентство в Конфедерації має однакові права, що і студентські орґанізації інших народів, тож українська участь у виставі була вповні рівноправна. Місцеві італійські чинники виявили багато чемности та доброзичливости супроти українців.

Український відділ, заступлений працями Г. Мазепи та М. Михалевича, хоч скромний щодо кількости експонатів, мав свій рівень і питоме національне обличча, таке своєрідне на тлі сучасного европейського мистецтва.

Теж у відділі преси українське студентство зайняло виключне місце завдяки всесторонній активності в національному житті. Мистецька фотографія була заступлена працями А. Яросевича та Мировича.

Вистава відбулася на тлі італійської студентської вистави, зорганізованої ҐУФ-ом у рямцях чергових Літоріялів, тобто річних змагань молоді у всіх ділянках життя. Ці всеіталійські змагання саме відбувалися в Неаполі. Італійське студентство у своїй виставі дало свідоцтво великих аспірацій та розмаху нової італійської духовости. Порівнання творчости італійської та інших націй, заступлених на міжнародній виставі, насуває дуже багато цікавих думок та спостережень: характер сучасного українського мистецтва й успіх, що його мав український відділ, забезпечені духовою суверенністю нашого мистецтва, дають підстави дуже позитивно оцінювати його становище і вигляди на майбутнє.

Це велить нам зробити висновок про справжню потребу належної репрезентації української творчости при нагоді міжнародніх вистав, у розмірах гідних великої надії

Центральний Союз Українського Студентства

—о—

Ревізії й арештування в Бережанщині.

У Бережанщині в четвер, 3. п. м., більша кількість поліції переводила ревізії й арештування.

В селі Вільховець арештували Михайла Чорного, Івана Свиша, Василя Ткачука, Михайла Лужного, Василя Крижанівського, Маріяна Когута, голову місцевої читальні „Просвіти" та його слугу і двох робітників, що працювали в нього при будові хати. Всіх перетримали 48 годин у комісаріяті в Бережанах, опісля випустили на волю

Арештування та ревізії відбувалися теж у Дрищеві, Урмані, Поручині, Бишках і Жукові.

АРНОЛЬД КРІГЕР

ПІДОЗРІННЯ.

В дома появилася вітрова віспа. Личко малого Данка, що ходив до першої народньої було вкрите червоними цятками. Тому, що він дещо переборщував свою недугу, Іванка сказала вже другого дня:

„Це-ж лише вітрова віспа".

Сказала це не зі злоби, але тому, що була дуже пильна і дуже тим журилася, що через недугу братчика вона не може йти до школи. Данко навпаки, хоч мав скривлену міну, був у суті речі дуже вдоволений, що не йде до школи, а це Йванка вважала великим прогріхом. До того всього вона мусіла, на час недуги братчика, перенестися до кімнати Марійки.

Була це велика забудькувата дівчина, що помагала мамі у крамниці і при господарстві. Коли Іванка пересувала своє вузьке ліжко до її кімнати, не надіялася нічого доброго, бо знала простакувату поведінку Марійки, але все-ж не сподівалася того, щоб Марійка зробила їй кривду.

Тімчасом зараз першого дня по переносинах, Марійка перекидаючи свої речі, піднесла крик, що їй пропав новий золотий. Спершу Іванка не розуміла, що це до неї було спрямоване і сміло піднесла очі до матері. Щойно, коли помітила, як мамині очі дивно звужуються, пізнала, як страшно тут її понижують. Почервоніла зі сорому за себе, чи за інших — того сама не могла б висказати — а тимчасом Марійка говорила далі: „Іванка дуже любить солодощі і можливе, що хтось видурив від дитини гроші. Їй не йде про того золотого, але це треба прослідити..."

Мати, занята працею, перервала їй, заявляючи, що сама цю річ полагодить.

Іванка стояла мов закаменіла. Її „ні" звучало спокійно та опановано: більше не могла матері нічого сказати. Мати відправила її зі словами, які вижолобили в її душі глибоку рану: „Красти погано, але брехня ще поганіша."

Іванка відійшла малими кроками раз-у-раз питаючи себе: „Чому мати не вірить мені? Чому не бачить того, що я невинна? Чи це тому, що мати завсіди така запрацьована від ранку до пізньої ночі?" Біль розсаджував її груди.

По вечері мати виняла зі своєї старої мошонки блискучу монету, присунула її до Марійки і сказала: „Тепер буде мабуть уже все в порядку!" Притім зовсім не звернула уваги на благальний погляд дитини.

Чи не потверджувало це остаточно, що вона взяла гроші? Бо що іншого могло спонукати маму до того, щоб дала золотого зі свого марного заробітку?

Марійка хоч не мала великого розуму — помітила, що щось тут не в порядку, і пробурмотіла: „Лишіть, не треба!" Але це була знову така великодушність, що упокорює, і мати рішуче сказала, щоб узяла гроші.

Іванка сиділа мов на грани й від тої хвилини почала уникати маминих очей, що могли так помилитися. Спала далі в Марійчиній кімнаті і помітила, що Марійка старалася того золотого, якнайскоріше видати, начеб хотіла позбутися тих грошей. Мабуть доглянула зміну в дитині.

Данко був хворий далі. Мати була для нього дуже ніжна. Йому це подобалося і він відповідав пестощами. Одного разу Іванка почула крізь відчинені двері, як мати приговорювала: „Мій синок маленький." Тоді вона дуже забажала теж бути хворою і лежати в ліжку. Для Данка підносила мати кілька разів на день покришку з горшка, де був пляцок із родзинками. За кожним разом, як Іванка це чула, огортало її почування якогось великого відчуження і мала охоту десь іти, бути поза домом кілька годин, щоб опісля її покарати, бо кара була б ліпша, як те, що її не бачиля.

Але короткий, сухий кашель загніздився в її грудях і мати приказала їй сидіти в кімнаті. Іванка не хотіла приспорювати їй жури і слухала, але мучилася та терпіла дуже. Данко, що мав легку гарячку, зачинав зразу поплакувати, як лише залишався сам. Тоді приходила мама і його рученята мимоволі витягалися до пляцка з родзинками, який Іванка та Данко так дуже любили. З Іванкою говорила мати дуже мало і завсіди її голос звучав тоді строго.

Нараз сталося щось несподіване. Одного вчасного ранку ввійшла мати до кімнати збудити Марійку. Іванка вдала, що спить. „Поспішися, сьогодні маємо багато роботи", говорила мати. Її погляд опинився на лиці Іванки. „Возьми чистий фартушок до гостей".

Марійка почала перебирати між своїми фартушками і враз щось дзенькнуло. — Маєш свого золотого, — сказала мати. Збентежена Марійка почала: „Я булаб присягла, що я тут його не поклала. Я мусіла хіба бути дуже задумана."
— Ти і задумана! — сказала мати, — але що ти найліпшого зробила! — Ні! справді, щось такого! Бідна дитина!"

Чим більше Іванка затискала повіки, тим більше її слух загострювався. Ніколи ще не чула нічого кращого від тих маминих слів. Погляд мами спочив знову на її лиці. — Саме тоді зачав кашель дряпати Йванку і хотів вибухнути, але вона стримала його.

Коли мати вийшла, вискочила з ліжка і скоренько почала вдягатися. За хвилину була вже в другій кімнаті, поважно сказала мамі: „Добрий день!" і з тремтячим серцем чекала, коли мати озветься. Хотіла сказати: „Мамо, не треба нічого говорити, вже все добре", але не сміла. Взагалі, якби не ця її несмілива і скрита вдача, ніколи не булоб дійшло між матірю і нею до того непорозуміння.

Мати прасувала далі і все ще нічого не відзивалася. Вкінці прикликала її до себе і казала вважати на залізко, а сама вийшла до кухні

Великий політичний процес у Львові.

15 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ (-ОК) ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

В середу 9. ц. м. зізнавало ще цілий день 8-ох підсудних. На салі вже більше людей, ніж минулими днями.

Першого ввели на салю **Миколу Ласійчука.** Заявляє, що до ОУН не належав ні не знає про завдання цієї організації. Зате належав до т-ва українських дозорців „Воля", де пізнав підс. О. Бабяка і там стрічався з Терлецьким. Знає теж І. Масюка, але його не зербував до ОУН. Підсудний був три рази арештований, а в 1933. р. засуджений на 2 роки вязниці за переховування вибухових матеріялів. У вязниці пізнав бл п. В. Мельника, з яким стрічався по виході на волю в 1934. р. тому, що він учив підсудного грати на гітарі. В організаційних цілях з Мельником не стрічався ні він не звірювався підсудному зі своїми плянами. Щож торкається зізнань Бабяка, який обтяжив підсудного, то вони неправдиві. Тому предсідник відчитав частинно зізнання Бабяка, де кажеться, що Ласійчук по вбистві Мельника заявив Бабякові, що його вбили за те, що Мельник належав до групи „З.ОВ.". Неправдиві теж зізнання підс. Терлецького, будьто би підсудний відбивав на цикльостилі бюлетини „ЗОВ". З Бабяком і Терлецьким ближче не знався. Каже що Мельник просив раз підсудного, щоби при якійсь нагоді купив для нього револьвер і гранати, бо потребує їх до ловлі. Додає, що сидів у таборі в Березі Картуській, бо влада підозрівала його у приналежности до ОУН.

З черги входить на салю **Осип Бабяк,** високий, худощавий, скромно убраний робітник. Признається до приналежности до ОУН, куди зербував його В. Мельник. Від нього дістав теж одного разу револьвер і 100 бльочків на боєвий фонд. Ласійчука знає, але не стрічався з ним в організаційних справах. Каже, що його зізнання у справі гранат та цикльостилю неправдиві. По вбистві В. Мельника висловився, що „шкода чоловіка". На питання прокуратора чи зізнав у слідстві, що Ласійчук зербував його до ОУН в 1933. р., підсудний відповідає, що не пригадує собі. Потверджує ще раз, що від Мельника дістав бльочок на боєвий фонд, що його відобрав від підсудного п. Кох. Додає, що це правдива особа. Признає, що на цей бльочок зібрав від Вовка 5.40 зол. Мельник говорив підсудному, що треба зреорганізувати ОУН, але не розвивав підсудному пляну про реорганізацію. Підсудному виглядала ця справа підозрілою і рішив виступити з ОУН. Розпитував В. Мельника про вбивство Копача і Ковалюківної, але Мельник не хотів підсудному нічого сказати. Не виснює, чому зізнав у слідстві, що стрічався з Вовком, Ласійчуком і Дмитерком. Признає, що замовляв цикльостиль, але не пригадує собі, в якій цілі. На дальше питання прокуратора виснює, що на цикльостилю хотів відбивати візитівки, щоб так заробляти. На питання обор. д-ра Н. Савчака підсудний заявляє, що є нервово хорий. Його зверхником в ОУН був Мельник. Усі прикази виконував на сліпо. Підс. Дмитерка не знає. Підчас переслухування поліція показувала подібного чоловіка до Дмитерка, але ним не був підс. Дмитерко.

Ізидор Масюк заявляє, що до ОУН не належав, але знає про її завдання. О. Бабяка знає, бо давав йому читати белетристичні книжки. Про цикльостиль нічого не знає ні від Терлецького його не відбирав. Грошей на „З.О.В." не посилав. Не замовляв теж ніякої сітки на цикльостиль. Додає, що вчив малого брата Терлецького. Заперечує рішуче, щоби при цій нагоді говорив щонебудь про ОУН. На питання обор. д-ра Ст. Шухевича виснює, що малого Терлецького вчив півтора місяця в 1935. р. Був це цікавий хлопчина.

Степан Терлецький, скромно одягнений, токар. Заявляє, що до ОУН не належав ні не знає з преси про завдання цієї організації. Про цикльостиль нічого не знає. На прохання Масюка згодився зробити касетку, але не робив її тому, що Масюк не заплатив йому. Виснює, що у слідстві переконували підсудного, що це мала бути скринька, а не касетка. Каже, що показував у т-ві „Воля" страшак, який був потрібний до вистави. На питання прокуратора заявляє, що не годився перед Мельником зробити щонебудь для ОУН.

Омелян Лопушька, високий кремезний, добре збудований мужчина. Заявляє, що до ОУН не належав, але знає про завдання цієї організації. На питання предсідника виснює, що ОУН виступає в обороні своїх українських земель. До Юнацтва належав, а саме до „військового приспосіблення", бо ходив до польської гімназії. Предсідник заводить дискусію з підсудним на тему „Юнацтва" і каже, що має на думці „Юнацтво", яке підготовляло членів до ОУН. Підсудний відповідає, що до такого юнацтва не належав. Ґерету пізнав на однорічному торговельному курсі у Львові. Гаврилюка знає з гімназії, бо давав йому лекції. Не говорив з ним про ОУН та не втаємничував його в організаційні справи. Тоді предсідник відчитав зізнання того змісту, що підсудний викладав Гаврилюкові про ідеольоґію ОУН, 10 заповідей цієї організації та про „Юнацтво". Підсудний виснює, що 10 заповідей ОУН були друковані у пресі в 1933. р. і тоді міг з преси довідатися про них. Зізнання Стефанюка будьто би підсудний теж говорив йому про ідеольоґію ОУН, неправдиві. З черги обор. д-д Західний поставив підсудному цілу низку питань про його студії, матеріяльні умовини його батьків і т. д. Підсудний подав, що матуру склав у жовтні 1933. р. і записався на право у Львові. В гімназії заробляв на прожиток лекціями, бо батьки мають лише 3 морги поля, а підсудний має ще 4 братів і 2 сестри. Одну з них посилав підсудний до гімназії в Тернополі. На питання предсідника виснює, що в гімназії цікавився терензнавством, бо вчився про це в гімназії. Виснює, що в гімназії належав лише до самоосвітнього гуртка.

Василь Іванонько, високий, стрункий мужчина. До ОУН не належить, але з преси знає про завдання цієї організації. Дячишина не знає. На питання предсідника підс. Дячишин виснює, що в слідстві заявив, що не знає Іванонька. Щойно на дальші домагання поліції подав, що його знає. Тепер заявляє рішуче, що Іванонька дійсно не знає. Далі підс. Іванонько каже, що Теллюка знає з гімназії, але з ним ніколи не стрічався. На питання обор. д-ра Ст. Шухевича виснює, що читав „Діло" і „Новий Час". На питання прокуратора відповідає, що працював у 1935 р. в адміністрації часопису „Рідний Ґрунт". Його припинило городське староство у Львові мотивуючи тим, що відповідального редактора не було у Львові.

Льонгин Іван Теллюк, дуже добре збудований, високий мужчина. До ОУН не належав. Скінчив І. рік права і перервав студії, бо мусів заробляти цілий день на прожиток працею т „Центросоюзі". Підс. Дячишина не знав ні не був ніколи у кравецькій робітні Дідика, де працював Дячишин. На питання предсідника виснює, що „УССК"— це спортовий клюб. Не знає чи засуджені Бандера, Шухевич та інші належали до цього клюбу. Не був ніколи на сходинах на замарстинівських горбах з Іваноньком. Виснює, що служив при війську, де скінчив школу підхорунжих. Про вбивство Копача і Ковалюківної знає з преси. Читав там, що вони скінчили самогубством внаслідок нещасливої любови. На питання предсідника виснює, що Копача не знав і тому не може вважати його провокатором. Володимири Ковалюківної не знає. Чому вона зізнала, що Копач знав підсудного, теж не знає. Про групу „ЗОВ" в ОУН, до якої мали належати Копач, Ковалюківна і Мельник, підсудному нічого не відомо. На питання обор. д-ра Шухевича виснює, що 28. липня 1935 р. працював в рзадільні „Центросоюзу" до год. 5.30. Опісля працював у бюрі до год. 9-ої або 9.30 вечором, бо заступав урядовця Сімяновича, який поїхав на відпустку. Того дня працював у бюрі над картотекою. Згаданий день пригадує собі тому, що тоді припадають іменини його брата.

Вкінці входить на салю [illegible] підсудний **Кость Арпад Березовський,** високий, молодий мужчина в чорному одінню і [illegible] окулярах на очах. До ОУН не належав, але знає про завдання цієї організації. Був обвинувачений вже за приналежність до „Юнацтва" але суд увільнив його від вини. Дячишин мабуть знає, бо він приступив до підсудного в городі Костюшка або при вул. Оссолінських. Дячишин казав тоді, що знає підсудного з реферату. Підсудний додає, що давніше займався культурно-освітньою працею. Другим разом Дячишин приступив до підсудного коло книгарні. Це може потвердити товариш підсудного Боровик, студ. прав. Ніяких організаційних контактів з Дячишином не вдержував. Ні Ґерети, ні Мерцалів не знає. З ними ніколи не контактувався у справі замахів. Опісля дає виснення у справі листа п. Качмара до підсудного та у справі поезії у прозі, що її акт обвинувачення називає „приказом", а яку підсудний називає невдалою похоронною сонатою. Додає, що її написав під впливом музичної авдиції. Предсідник починає її читати по українськи, опісля хоче прочитати у польському перекладі, але підсудний просить щоб предсідник дозволив йому читати в оригіналі, бо переклад якогось поліційного агента дуже невдалий. Предсідник і публика на салі щиро сміються. Далі підсудний виснює, що працював у спортовому органі „Готові". На питання прокуратора виснює, що належав до УССК-у, до кружка „Р. Ш.", до секції студентів зі Львова і до „Просвіти". До УССК-у належали всі студенти, які цікавилися спортом. Признає, що до цього клюбу належав Малюца, Мигаль і мабуть Бандера. УССК належав до Українського Спортового Союзу, головою якого є дир. О. Радловський. Опісля предсідник вертається ще раз до його літературного твору кажучи, що думки цього твору крайно націоналістичні. Підсудний виснює, що написав статтю конструктивного змісту, що її його оборонець відчитає. На питання обор. д-ра К. Паньківського підсудний подає, що цю свою статтю друкував у „Студентському Шляху" під повним іменем і прізвищем. По відповідях підсудного на питання обор. д-ра Шухевича і Старосольського предсідник відложив розправу до пятниці 9 год. рано. В пятницю зізнаватимуть уже свідки.

—o—

По хвилині вернулася з великим кусником пляцка з родзинками. Цим разом мати зняла покришку з горшка так тихо, що не було чути: „Ну так, Іванко, а тепер їди!", сказала. Дитина з любовю поглянула на маму і свобідно побігла до дверей. Але мати прикликала її знову, дивлячися уважно на малу. Нараз Іванці видалося, що мати все-ж їй не довіряє. — Знову гаряча струя крови залила її лице. Погляд матері став знову строгий, коли казала: „Поглянь-но мені в очі", але Иванка спустила очі і не могла їх піднести. Їй здавалося, що припікають її гарячим залізом. „Може ти його там назад поклала?" питала мати далі. Це було понад сили — Іванка вибігла з кімнати. Вслід за нею полетів строгий приказ, але вона була мов закамяніла. Вбігла до комірки і притулившися до стіни простояла між старими мішками та порожніми бочками аж до вечора. Терпли їй руки та ноги, але це було ніщо супроти того, що ділося в її серці. Час до часу чула гнівний голос мами, що кликала її, однак не відзивалася, ані не виходила зі свого сховища. Чула, як мати говорила, що треба цю впертість зломати, як Марійка обстоювала за нею і саме це було найгірше.

Вкінці, коли вже майже зовсім було темно, ввійшла тихо до кухні. Пляцок із родзинками держала в руці і поклала його на розі кухонного стола. Мати майже не сварила на неї і сказала: „Нині можеш спати вже з Данком".

Цього Иванка не сподівалася. Стояла мов укопана і нагло вирвалися їй ті слова: „Я-ж цього не зробила, я-ж цього не зробила, мамусю!"

Мати поглянула уважно на малу, а тимчасом Іванка припала до неї, обняла її руками за стан і притиснула голову до її грудей. Мати гладила ніжно розкуйовдану голівку, де містилося стільки бурхливих думок, а Иванка притискала чим раз сильніше голову до маминих грудей, заливаючися сльозами. Аж мати сказала: „Моя доненька маленька!"

Переклала **Олена Яворівська.**

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Подорожникам у гори.

Маємо літо — пору всяких прогульок, мандрівок і подорожей. У нас аматори прогульок вибираються переважно в наші прегарні гори, Карпати. Подорожування по горах має в собі багато чару, але має й деякі небезпеки, яким часто можна запобігти відповідними засобами, звернувши увагу на гігієну.

Щоб здоровля подорожника не потерпіло шкоди, треба передовсім зробити собі відповідний розклад дня. Подорож у горах є дуже виснажлива, тому коли виступлять прояви сильної перевтоми, треба по трудах добре відпочити. Надмірне „форсування" не лиш не зміцнює мускулятури і нервів, але ще їх ослаблює та надриває. Коли підчас важкої томливої дороги подорожник не відпочиває якслід, наслідком змучення виступають такі прояви як брак апетиту та сну. Ослаблений організм влекшує працю хоробо-творчих бактерій.

При надмірнім тілеснім зусиллю (особливо підчас гірської прогульки) найлекше можна ушкодити найважніший орган нашого тіла — **серце.** Проявами цього є почуття стиску серця, завмирання серця, приспішений та слабонький живчик (пульс). Потім треба довшого часу на те, щоб такий перемучений серцевий мяз привести до здоровля. Коли хтось хоче відбувати довгі та виснажуючі прогульки, повинен спершу зачинати від лекших, щоб дати серцю поволі змогу підготовитись до збільшених зусиль.

ВІДЖИВА ТУРИСТА.

Дуже велике значіння підчас гірських подорожей має належна віджива. Тут подають лікарі три головні правила. — По-перше, турист мусить споживати багато **білкових** страв (мясива, білок яєць, сири), бо білок служить до відбудови зуживаних надмірно тканей тіла.

Другим важним складником поживи гірського подорожника — це **вуглеводні** (цукрові та мучні страви, як цукор, хліб, чоколяда, цукорки, каша, тощо). Ці страви спалюються в організмі і достачають тканкам тіла, а головно мязам, потрібних запасів енергії.

По-третє не треба багато пити, бо надмірна кількість рідини обтяжує непотрібно серце.

Подорожник — в горах повинен також загартувати шкіру, змиваючи її часто холодною водою. Загартування організму є конечне в горах тому, що, як відомо, у горах буває велика ріжниця температури дня і ночі, отже хто незагартований, у того легко за простуду та всякі прикрі катари.

ВБРАННЯ ТУРИСТА.

Одіж гірського подорожника повинна бути тепла, щоб запобігти надмірній утраті тепла організму; одначе при тім повинна бути і продувна, щоб дати змогу шкірі віддихати.

Одіж повинна бути досить ясна нпр. попеляста, бо темний колір нагріває занадто сонце. Австрійські альпіністи поручають на туристичний одяг попелястий стирійський „льоден".

При піших гірських виправах треба вважати, найбільше може, на ноги. Обува повинна бути проста, трохи вільна і вигідна, не сміє бути за тісна. Черевики подорожника мають бути вільно зішнуровані, щоб не спинювати кровообігу в ногах.

НАПИТКИ ТУРИСТА.

Улюбленим товаришем гірських виправ, особливо у старших туристів є алькоголь. Такий турист, ідучи під гору, раз-у-раз потягає алькоголь, щоб додати собі сил. Одначе алькоголь, як напиток, не повинен входити у склад відживи туриста. Лікарі поручають алькоголь туристам лише як побудливий лік тоді, коли цього справді потреба нпр. при наглім ослабленні та омлінні.

Добре також мати підчас гірської подорожі холодну чорну каву чи чай у термосі, що незвичайно скріплюють змученого туриста. Коли є гарячий день, не треба пити забагато **води.** З гірських потічків можна пити воду лише тоді, коли вода є близько джерела; зате ліпше не пити води з потоків, що є близько полонин, де пасеться худоба. Для прохолоди в гарячий день вистане обмити у холодній воді руки та ноги і потягти пару ковтків води.

ХТО МОЖЕ ПОДОРОЖУВАТИ В ГОРАХ?

На високі, труднодоступні гірські прогульки можуть вибиратися лише особи зі здоровим серцем і легенями, сильними мязами та нервами і видержливі психічно. Пересічні міщухи, що звичайно бувають нервові, слабовиті фізично зі слабо розвиненими легенями та серцем, що скоро мучаться, повинні радше вибиратися на середновисокі та легкодоступні верхи.

Подорожування в горах дає людині багато приємности і користи. Турист насолоджує свої очі чудовими краєвидами, зеленню лісів, а пересичені міським димом та пилом легені відчищує чисте гірське повітря, багате в кисень, зате майже позбавлене хороботворчих бактерій. Також великий додатний вплив мають гірські мандрівки на нерви людини, бо чудова гірська природа знаменито їх успокоює та додає нової енергії до життя.

Б. Г—й.

ПОНУРА ВОРОЖБА НА 2139 РІК

Один молодий англійський статистик обчислив, що в 1859 р. на кожних 525 нормальних людей припадав один умово хорий. У 1897 р припадав один умово хорий вже лиш на 312 здорових, — в 1926 р. на 150.

Колиж процентовий приріст умово хорих та ненормальних поступатиме так далі, то в 2139 р. на нашій землі не буде ні одної нормальної людини.

Правдоподібно тоді нормальну людину уважатимуть ненормальною, умово хорою, і держатимуть у відповіднім заведенні. Добре це схарактеризував один умово хорий на Кульпаркові, який звернувся до прогульки лікарів по тім заведенні зі словами: „Це є квестія, хто є варіят. Нас уважають варіятами лише тому, що нас менше. Але колиб ми були в більшости, то ви сиділи би тут".

Потіхою для одних нехай буде те, що вони правдоподібно до 2139 р. не доживуть, а для інших, що пророцтва оперті на статистичній математиці не все сповняються.

З КРАЮ І ЗАГРАНИЦІ.

— Населення Польщі в 1937 р. має 34,221,000 осіб, з того в центральних воєвідствах живе 14.339.000, у східних 6,007.000, західних 4.815.000, полудневих 9,060.000 осіб. Натуральний приріст населення був у 1936 р. 12 дітей на 1000 мешканців, в 1935 р. 12,1 (отже зменшення приросту). Про злий стан гігієни в Польщі свідчить те, що в 1936 р. вмерло в Польщі аж 125.772 немовлят.

Приріст населення щодо віроісповідної приналежности був ось який: у православних 15,0 на 1000 мешк., римо-католиків 12,3, **греко-катол.** 10,6 (отже спадок), жидів 9.2, евангеликів 6.6.

— У СССР проголошено 26. VI. 1936 р. (на основі конституції Сталіна) закон, що забороняє жінкам переривати вагітність, а обіцює державну опіку та допомогу жінкам, що мають багато дітей. Наслідком цього мало зрости число народин у Сов. Союзі. В харківській окрузі уряджено додатково 1200 ліжок для породільниць і 1100 ліжок для немовлят. Матерям, що мають багато дітей держава виплатила 5.258.000 рублів.

— В Японії уряд постановив вибудувати в найближчому році 600 нових шпиталів, які мають коштувати 30 міл. ен. Половину суми дає уряд. Нові шпиталі мають служити краєві також як стації боротьби із т. зв. суспільними недугами, головно зі сухотами.

— В дні 1. XI. 1936 Польща мала 59.438 км. битих шляхів. В 1936 р. вибудовано 1238 нових шляхів.

— В Голяндії один лікар збудував спец'яльну подушку, яка забезпечує перед морською хоробою. Ця подушка є виповнена повітрям. В середині находяться пружини, що злагіднюють колихання корабля і подорожний сидить як на ресорах.

— В цілім світі як запевняють, є коло 300 міліонів годинників у русі.

— На цілому світі виробили в 1936 р. 5.220 тисяч самоходів. Пересічно що 6 секунд виробляють десь 1 самохід.

Штучний вибір полу.

Цікавим питанням, чи можна штучно впливати на вибір полу плоду, що перебуває ще в лоні матері, зайнявся м. ін. доцент ветеринарії у Мінхені Кох. Він подавав вагітній суці-террієрці свіжоспрепарований жіночий половий гормон (себто витяг з жіночих полових заліз т. зв. яйників). Малі цуценята рідко виказували незначні відхили від правильного розвою, зате характеристичне було те, що у таких сук появлялися малі переважно мужеського роду.

При 21 скиданнях було 57 песиків (54 прц.), a сучок лише 49 (46 прц.); у тих самих терієрок при давніших скиданнях на 142 малих було 65 песиків (46 прц.): 72 сучок (54 прц.), отже відношення самців до самичок як 80:100. Колиж згаданий учений почав впорскувати вагітним псицям жіночий половий гормон, то відношення змінилося на 116:100 на користь самців. В той спосіб Кох підніс штучно число народин самців на 30 прц.

Ті досліди мають покищо значіння для годівлі собак; часто буває що у деяких породах собак самців цінують вище ніж самичок. У тих випадках годівельники дорогих собак можуть штучно при помочі впорскування жіночого полового гормону вагітним сукам діставати більше число дорожчих самців, ніж це булоб нормальною дорогою.

Тут насувається питання, чи така сама метода не дала би подібних вислідів і в людей. Одначе таких дослідів ще нема, а між псами і людьми всеж є деякі фізіольогічні ріжниці, що не дозволяють дослідів на псах прикладати до людей.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Траґічна смерть фільмової зірки.

Часописи привесли коротку вістку, що в Голівуді померла славна фільмова зірка 26-літна Джін Гарльов на удар мозку получений із уремією.

Як багато інших зірок, так теж і Джін Гарльов завдячує своє відкриття і відтак славу, німецькому режісерові Фльоренсові Зігфельдові. Він увів цю струнконогу, гарну молоду дівчину до одної зі своїх ревій і вона швидко звернула на себе увагу своєю оригінальною красою. Підчас одної з ревійових вистав побачив її якийсь фільмовий режісер, запропонував їй фільмовий контракт, який вона негайно підписала. Попрощалась із ревією і поїхала до Голівуду. Там пізнала ця 22-літня дівчина, що серед тамошніх умовин тільки новий оригінальний тип може виринути на верх. Тому теж вона створила новий оригінальний тип: ясноволосого вампа: Один із найкращих фризієрів Голівуду уфарбував її волосся на такий кольор, якого досі ще ніодна жінка не носила.

Під чародійними руками мистця-фризієра стала вона ясноволосим вампом. Одною з перших фільм у якій нова фільмова зірка представила себе публиці була „Білява отрута". Ця фільма мала величезне поводження. Ясноволоса гранівна, трошечки зухвала красуня від разу підбила собі серця мужчин цілого світу. Невідомий досі тип бльондинки став відразу славний і кожна убога дівчина, кожна пані захотіла раптом стати білявкою. В цілих Злучених Державах настали для фрізієрів справжні жнива. Згодом слава Джін Гарльов та її ясно-срібного волосся перейшла до Европи.

Джін Гарльов залишилась вірна типові ясноволосого вампа. Вона все грала жінок, які не дуже переймаються моральними правилами і стоять іноді над пропастю. Залюбки носила вона ясно-пестрі сукні.

Велика зміна.

Аж одного дня прийшла несподівана зміна про яку заговорила ціла Америка. Артистка зрозуміла, що тип ясноволосого вампа до цієї міри спопуляризувався, що його жде певна загибіль, бо кожний шабльон мусить вмерти. Вона рішила змінитися. Перш усього закинула вона свою платинову фризуру і веліла свому волоссю привернути чорний кольор. Одночасно змінила теж фризуру. Зі зовнішною зміною прийшла теж внутрішна зміна. Молода зірка захотіла грати раптом ролі поважних жінок які мають серце й душу і ведуть зовсім інше життя.

Це був дуже сміливий експеримент, бо в Голівуді дуже важко якомунебудь акторові змінити створений вже тип, який принявся і закріпився. Одначе експеримент Джін Гарльов удався. Бо навіть чорноволосу Джін Гарльов у скромній фризурі і скромних, звичайних сукнях подивляли фільмові глядачі дальше.

Три подружжя.

Джін Гарльоф була — як і годиться фільмовій зірці — тричі замужня. Ці подружжя не були конче щасливі, бо незвичайно темпераментна артистка не була постійна у своїх почуваннях. В останніх часах говорили багато в Голівуді про те, що вона хотіла четвертий раз спробувати подружнього щастя. Четвертим щасливим мужом мав імовірно стати Віліям Повел з яким вона грала у фільмі „Веселі грішники".

Смерть цієї популярної артистки яка — так сказатиб — стояла на порозі нового життя, викликала величезне враження і співчуття серед всіх її товаришів і товаришок.

Пані Гарлен Карпентер Россон.

Коли Ґрета Ґарбо була ідеальним типом ясноволосої жінки, Джін Гарльов створила новий тип платинової бльондинки, який її сильно відріжнив від плеяди інших зірок. Не тільки ясний кольор волосся відріжняв її сильно від ясноволосої шведки, але і її гра.

Зі своїм чорноволосим партнером Кларком Ґейблем творила вона прегарну контрастову фільмову пару.

Красуня Джін Гарльов не називалася так завжди. Колись вона називалась як це у її подорожньому паспорті написано Гарлен Карпентер Россон. Коли вона зі сірої юрби малих фільмових акторок пробилася до ряду зірок, вдержала вона ще була своє давне імя. Але згодом зрозуміла вона, що під своїм прізвищем не добуде правдивої популярности. Тому вона рішила змінити своє прізвище, що в Америці не так тяже легко, якби здавалося. Тривало не довший час заки вона могла називатися Джін Гарльов. У звязку зі зміною прізвища мала вона теж чимало клопотів, бо мусіла зміняти, чи пак відновлювати всі контракти з продуцентами, агентами і манаджерами. Всеж таки для артистки яка хотіла зробити карієру не було нічого важкого і вона добилася зміни прізвища.

Фільмовий американський світ стратив у Джін Гарльов визначну мистецьку силу.

—o—

Історія довгих штанів і зелених фраків.

Члени французької академії „безсмертних" носять зелений фрак із золотими тасьмами. Цей фрак є ідеалом кожного французького письменника та одночасно був темою найдкіших дотепів і сатир. Однострій академиків змінявся кілька разів від 300 літ істнування цієї установи.

В 1635 р. кардинал Рішеліє створив Академію з 40 осіб, які мали занятися редаґуванням французького словаря.

Члени цієї академії одягались по тодішній моді в короткі штанцята, шовкові панчохи і черевики на клямри. Наполеон мілітаризуючи Академію, велів її членам носити штани, які задержалися до сьогодні. Зате щезли короткі штанцята, панчохи і черевики.

Першим членом Академії, який виступив в довгих штанах до зеленого фраку, був Віктор Гюго.

Короткі штанцята вважали у Франції символом консерватизму, зате довгі штани носили якобіни та їх духові наслідники. Віктор Гюґо одягнув якобінські штани не тому, щоб заманіфестувати свої політичні переконання, але просто тому, що мав криві лидки. Від цієї пори мода довгих штанів до зеленого фрака прийнялася і втрималася без змін до сьогодні.

—o—

СОБАКА НІЧНОГО СТОРОЖА.

Перед кількома днями знайшли рано на вулиці де ля Републік в Монружі тіло мертвого старця. Коло трупа сидів пес і жалібно вив. При небіжчикові не знайшла комісія жадних паперів, так, що годі було устійнити його тотожність.

Коли трупа всадили до таксівки, щоб відвезти до трупарні, собака кілька разів забрехала подивившись на комісаря поліції і побіг відтак хідником. Поліцаї пішли за нею і таким чином пес завів їх до мешкання свого покійного пана. Завдяки собаці устійнили, що небіжчик називався Мусар і що він був нічним сторожом.

СТРАТОСФЕРИЧНИЙ ЛІТАК.

В Льондоні закінчили будову стратосферичного літака, призначеного на лети у висоті 15—16 км. Конструкцією нагадує цей літак апарат що на нім англійський летун Суан піднявся уже минулої осени на висоту 15 км. Новинкою є у стратосферичнім літаку спеціяльний мотор Ролс Ройс із компресорами, який дає змогу вдержуватися довший час у стратосфері.

Конструктори літака надіються, що новий літак буде робити у стратосфері пересічно 700 км на годину.

ЛІТАК БЕЗ ЛЕТУНА.

З Льондону повідомляють, що на летовищі в Лімпні скоїлася недавно небувала подія. Механіки пустили в рух пропелер не забезпечивши передтим літака. Літак рушив раптом з місця, покотився по полі і відірвавшись від землі піднявся на висоту 300 м. Літак без летуна перелетів над містами Гайт, Лімпна і Фалькестон та упав під якимись деревами недалеко воєнного летунського майдану в Гавкінґ, перебувши у повітрі 35 хвилин.

Жертв у людях нема ніяких. Летунів здивував правильний і рівний лет літака без летуна. Можна було думати що за кермою сидить якийсь добрий летун.

—o—

ЛЕТУНИ НА ФІЛЬМІ.

Славний зі свого перелету крізь Атлантик із коронаційною фільмою Дік Меріель дістав останніми днями анґажман до одної фільмової фірми в Голівуді. За суму 16.000 долярів згодився він взяти участь як фільмовий акробат у фільмі п. н. „Скок крізь океан". Найбільше знимок робитимуть над морем. Тому теж летун обезпечив себе на життя. Обезпеченеве т-во зажадало за полісу тільки 2.500 долярів.

Саме тепер ведуть радіотелеграфічні розмови між славною летункою Амелією Ергарт та одним фільмовим заведенням. Згадана летунка мала би взяти участь у фільмі п. з. „Пом жінок". Темою цієї фільми буде апотеоза сучасної жінки, яка може з добрим успіхом командувати навіть летунським полком.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ПОДРУЖЖЯ

Подружжя сидить вечером при вікні і мріє. Він зідхає:

— Чи ти можеш собі уявити, як уже довго ми є подружжям?

Вона сміється: Зовсім добре. Від цього часу, коли ти купив мені мій останній капелюх

Робітнича молодь до таборів.

Молодь на сонце, на воздух, до таборів! — несеться скрізь по світі, несеться слабенько й у нас. Бо коли добре приглянемось, то побачимо, яка маленька горстка нашої молоді користає з цих добродійств природи.

Але й та невелика горстка — це переважно середньошкільна молодь. Ледви деінде попаде ремісник чи робітник. Бо життя нашої робітничої молоді звязане вже з малку з варстатом і працею. Вогкі підвали камениць, темні, брудні варстати, круті вулички — це дуже часто цілий світ багатьох тисяч нашої міської молоді. Нема кому вивести її в гори і доли рідного краю. Не може вона позволити собі на дальші прогульки, на участь у таборах, бо не має на це потрібних засобів.

Розуміючи вагу виховання молоді серед рідної природи, виділ Т-ва українських робітників „Сила" у Львові, постановив повести пропаганду за масовою участю робітничої молоді в таборах і призначив зі своїх засобів оплату на вдержання двох незаможних юнаків-робітників у таборах.

Це рішення виділу Т-ва „Сила" стрінеться напевно з прихильним відгомоном серед усього українського громадянства. Коби тільки ця акція увінчалась якнайкращим успіхом! Нехай наша молодь вийде бодай на часок з темних і вогких мурів! Нехай відірветься від варстатів, до котрих прикувала її доля вже змалку і випростує спину, розправить мязи, відітхне свобідно повними грудьми! Нехай проміряє своїми ногами гори й доли, ліси, полонини й широкі поля, нехай пізнає рідну землю, скріпить любов до неї і зачеркне з широких просторів духа свободи!

За прикладом Т-ва „Сила" повинні піти й інші українські товариства та уможливити українській незаможній молоді бодай короткий побут на лоні природи — в таборовому житті.

Після візити мін. Нойрата в Білгороді.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ.

Вчора пополудні міністи закордонних справ: німецький Нойрат і югословянський Стоядінович приняли у Білгороді представників преси та дали їм комунікат такого змісту:

Міністр Нойрат зложив 7. і 8. ц. м. візиту югословянському урядові. Стріча Нойрата зі Стоядіновичем дала змогу точно розглянути всі справи, що цікавлять обі держави. У цій виміні поглядів провивалося щире взаїмне довіря; вона виявила однозгідність поглядів на політичну ситуацію та на доцільність мирної співпраці обох держав. Ці розмови скріпили постанову обох держав служити справі загального мира. Побут Нойрата в Білгороді скріпив переконання, що політика обох країв, змагаючи до тої самої мети, поважно впливає на мир у Европі.

Зміни у проводі совітської армії.

Німецьке інформаційне бюро повідомляє з Москви, що проголошено там урядово низку змін на начальних становищах совітської армії.

Начальника дивізії Єфремова іменували командантом надволжанської військової округи. Як відомо 11. травня ц. р. на це становище призначили були марш. Тугачевського. Одначе він цього становища не обняв. Іменування Єфремова є тільки потвердженням в сток про відсунення Тугачевського.

Дотеперішнього ген. інспектора кавалерії Будьонного іменували начальником московської військової округи.

Начальника армії другого ступня Дибенка іменували начальником ленінградської військової округи. З цієї номінації ясно, що команданта армії Якора, іменованого 11. м. м. начальником ленінградської округи відсунули теж з цього становища. Імовірно Якір теж попав у неласку. Команданта армії Куйбишева іменували начальником військової закавказької округи

—o—

Що хто воліє.

— Волію мати тиф, ніж бути міліонером!

— Чомуж то?

— Бо міліонери вмирають всі, а з хорих на тиф тільки 6 проц.

При каварнянім столику стало загально весело. Аргументація п. Володимира дійсно приголомшувала.

— В такому разі я хочу вмерти на міліон — вигукнула пані Галя і почала оповідати, як улаштує собі життя, заки досягне її смерть, що чигає на міліонерів.

При столику був щораз більший галас. Пан Сидор представляв перед зібраним товариством величезні перспективи, які відкриваються перед міліонером.

— Втишіть свій запал — перервав раптом Іван. — На жаль лекше Володимирові здійснити свої мрії і захворіти на тиф, ніж нам стати міліонерами. А свою дорогою — зідхнув — шкода, що не можна заразитись „міліоном" так само як тифом.

— Велика шкода — притакнула пані Галя. — Це булаб єдина всіми побажана епідемія.

— Якої ніхто не поборов би — докинув Іван. — Ех! - зідхнув — нічого з того. Все це небилиці. Напевно ні ми, що так горячо бажаємо стати міліонерами, ані Влодко, що боїться міліона більше від тифу — не будемо міліонерами.

— Чому? — перервала пані Марія. — Я не трачу надії, що колись буду ще, якщо не міліонеркою, то в кожному разі особою дуже багатою.

— Хіба з твоєї платні зощадиш міліон — відрубав іронічно Іван.

— Щодо цього то ні. Така наївна я не є. Але маю певну підставу надіятись, що буду багата.

— Ага, певно маєш намір вийти заміж за султана.

— Дайте спокій з вашими насмішками. Я за тверезо дивлюсь на життя, щоб покладати надію на султан'а або магараджі. Свої думки та надію на майбутнє кладу на зовсім реальній підставі.

— Чи можеш виявити нам цю тайну? — спитала дуже зацікавлена пані Галя.

— Алеж очевидно. Попросту купила я собі льос до I. кляси 39-ої клясової льотерії і раджу вам зробити те саме. Я певна, що коли за кілька місяців стрінемось знову при каварнянім столику, то будемо мати в нашім колі нового міліонера.

—o—

НОВИНКИ.

— **Літнисько — Дора** — Пансіон Ремісничої Фундації Імени І. І. Кокорудзів приймає від 15. червня літників. Достатній, вибагливий харч, ціни приступні, ближчі інформації дає: Управа Ремісничої Фундації. Дора, Яремчанська 54.

— **Реколекції для пань.** Ігуменат СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького 95. подає до відома, що цьогорічні замкнені реколекції для Пань почнуться дня 27 червня вечором і триватимуть 3 дні. Просимо привезти коцик, простирало і подушину. 1058

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до переховання літом.

— **Твори Марка Черемшини.** Вже появився **перший том** повного видання творів Марка Черемшини, яке виходить у Видавництві „Ізмарагд" у Львові. Буде це перше, повне видання, що міститиме всю літературну творчість Черемшини. Другий том появиться при кінці червня ц. р. Ціна повного видання — **в трьох томах** — у передплаті назначена на **9.— золотих**. Передплату надсилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка 5. Конто ПКО 503.062.
1026 5—10

— **Реферат на тему:** Католицька критика „фройдизму" виголосить о. д-д Скрутень у вівторок 15. червня ц. р. в год. 19. в салі Марійського Товариства Пань, вул. Руська 10. Вступ за добровільними датками на цілі харитативні секції Марійської Дружини Студенток. 1070

— **Проти безпідставних наклепів „І. К. Ц."** Повідомляємо, що дня 9. ц. м. переслали ми за посередництвом нашого правного заступника п. д-ра Михайла Волошина законне спростування до редакції „Ілюстрованого Курієра Цодзенного" за безпідставні атаки у відношенні до нашої установи, поміщені в тому часописі з дати 5. ц. м. — **Дирекція Маслосоюзу.**

— **„В буджацьких степах".** В пятницю 11. ц. м. буде трансмітувати львівська стація відчит в українській мові п. н. „В буджацьких степах". Відчит виголосить редактор Роман Голіян. Авдиція зачнеться в год. 18.30.

— **Державна Коедукаційна Педагогія у Львові.** Подаємо до відома, що подання з справі приняття до Педагогії треба вносити до 19. червня ц. р. просто до Кураторії. До подання залучити: 1) посвідку шкільного або повітового лікаря, 2) свідоцтво зрілости, 3) свідоцтво моральности, якщо була перерва більша, ніж пів року. До Педагогії приймають по матурі. Наука тріває два роки. Така Педагогія буде також у Кремянці.

— **Ліцеї у львівських українських гімназіях.** У головному заведенні при вул. Сапіги будуть відкриті від нового шкільного року два виділи ліцею: гуманістичний і математично-фізичний; на філії при вул. Пекарській: клясичний і природничий.

— **Львівський воєвода Білик** перевів люстрацію жовківського повіту, після чого удався на дальшу люстрацію Сокальщини і Равщини.

— **З радія.** В неділю 13. червня в год. 20. львівська радіостація передаватиме мішаний концерт у виконанні українських сил: Галі Левицької — піяністки і Одарки Бандрівської — співачки. В програмі твори українських композиторів: Лисенка, Людкевича, Косенка і Ревуцького.

— **Адвокатські апліканти** у Львові призначили на неділю 13. ц. м. в год. 10. свої загальні збори, які відбудуться без огляду на кількість приявних у салі Палати Адвокатської.

— **Новий директор міських театрів у Львові** Януш Варнецький підписав уже контракт, яким винаймив театри від міської управи. З днем 1. вересня дир. Варнецький обіймає свої обовязки. Надіються великих змін у персональному складі театру.

— **Іспит зрілости у прив. коед. гімназії ім. І. Франка Р. Ш. в Дрогобичі** відбувся під проводом директора заведення в днях 28. V.—4. VI. При письменнім та устнім іспиті репробовано 8 абітурієнтів (-ок). Іспит зрілости здали: Бабяк Ольга, Бассараб Марія, Беренда-Чайковський Омелян, Гуняк Василь, Драган Ярослава, Захарія Марія, Канда Теодозія, Карманська Лідія, Когут Мирослава, Колодрубець Тарас, Костюк Михайлина, Круцько Ярослава, Лемех Любомир, Мацюрак Теофіля, Мудрик Степанія, Мудрик Ярослава, Низовий Дмитро, Німилович Дарія, Німилович Марія, Німилович Осип, Підгородецька Марія, Соболь Теофіль, Стоцька Ядвига, Чапельська Оксана, Щербанюк Гриць, Добрянський Михайло, Заяць Степан, Михаць Евген і Мицавка Віктор.

— **Матура в жіночій гімназії Р. Ш. в Самборі.** До письменного іспиту зрілости допущено 11 учениць. По письменному іспиті зрілости 1 абсольвентку репробовано. При устному іспиті всі абсольвентки одержали свідоцтво зрілости, а саме: Антонія Духнич, Текля Голойда, Ірина Матійчак Городиська, Ольга Ільницька, Марія Ґут Кульчицька, Емілія Мазяр, Ольга Моцьо, Олена Налукова, Ярослава Пірог, Марія Рудко. Предсідником комісії був делегат шкільної кураторії проф. Михайло Тершаковець зі Львова.

— **Ліцей математично-фізичного типу в Дрогобичі.** При гімназії Р. Ш. ім. І. Франка в Дрогобичі, вул. Сніжна 5, буде відкритий побіч гуманістичного також математично-фізичний ліцей. Учні (-ениці), що покінчили гімназію н. у., вибиваються в математиці й фізиці та хотіли би згідно з духом часу присвятитися студіям, що по скінченні ліцею відкривають широкі можливости у виборі вищої школи, повинні зголоситися до дня 23. червня ц. р. в дирекції гімназії. Зазначуємо, що буде це одинокий ліцей такого типу між ліцеями Р. Ш. Замісцеві знайдуть дешеве приміщення в бурсі при вул. св. Івана ч. 22. чи пак в інституті СС. Василіянок, вул. Конарського ч. 3.

— **Почтова агенція в Ямній** пов. Надвірна буде отворена з днем 15. ц. м. на літній сезон до 30. вересня ц. р.

— **Український журнал в англійській мові в Канаді.** Дістали ми до нашої редакції зразок такого журналу, що називається Ukrainian Rewiew і виходить у Вінінеґу. Великоднє (4.) число багато ілюстроване має крім загальних статтей про українську мову, Шевченка та музику, чимало матеріялу з місцевого життя канадійських земляків. Увагу звертають преґарні знимки національного хору д-р П. Маценко і з вистави „Невольник" під орудою Івана Байдака.

— **Україніка.** За останні 2 до 3 роки в чехословацькій науковій і поважній пресі псявляються все частіше й частіше основні студії про українські справи: 1935 р. в „Hospodarskem Rozhledu" поміщено статтю, яка охоплювала цілу українську проблему зі становища політичного; в тому-ж часописі 1936 р. звявилися статті про українську промисловість: у „Vestniku Ceskoslovenske Akademie Zemedelske" 1936 р. були вміщені статті про історію індивідуального й колективного господарювання взагалі й на Україні зокрема та про хемізацію українського сільського господарства і т. д. А найновіше число „Vestniku Csl. Akademie Zemedel." (річник XIII., число 4—5), приносить докладну аналізу сільського господарства на східних і західних українських землях аж у двох статтях.

— **Проти додаткових лікарських титулів.** В лікарських палатах виринула справа вживання лікарями додаткових титулів і реклям на вивісках. Багато лікарів уживає титулів, що вказують на давне становище, напр. б. доцент університету, б. асистент, б. секундар шпиталю і т. д. Деякі лікарські палати висловились проти таких додаткових титулів, уважаючи недозволеною реклямою, і заборонили їх. Спір за додатковий титул опреться об головну лікарську владу.

— **Господарські наради повітових лісників із трьох воєвідств.** У Долині відбулася триденна господарська конференція повітових лісників із львівського, станиславівського й тернопільського воєвідства. У конференції взяв теж участь станиславівський воєвода ген. Паславський, інспектор мін-ства хліборобства, інспектор охорони лісів львівської Хліборобської Палати, долинський староста й ін. Воєвода Паславський отворив конференцію та у промові говорив про значіння лісів у Польщі і конечність вести зорганізовану лісову господарку. Крім того були фахові реферати. У другому та третьому дні учасники конференції відвідали ліси в Мізуні Старім, тартаки фірми „Сільвінія", дубенські ліси й ліси греко-кат. львівської Митрополії.

— **Нічні приморозки** навістили Сх. Галичину і спричинили в деяких околицях поважну шкоду. Найбільше потерпіли бараболя, кукурудза, фасоля і весняні засіви. Повідомляють про це м. і. з повітів яворівського та бучацького.

— **Трагічна прогулька за місто.** На лісисте узгіря за Янівською рогачкою у Львові вибрався на прохід 23-літній м-р Стефан Якубовський, урядовець скарбової палати, в товаристві молодої знайомої, панни Салі І. Коли знайшлися на шосі недалеко Клепарівського двірця, виліз із кущів около 30-літній волоцюга і заатакував обоїх грубою лайкою. Якубовський накричав на нього, але він, відступивши кілька кроків, почав кидати на них камінням, лаючи притім його товаришку. Тоді Якубовський прискочив до бандита і вдарив його в лице. У відповідь на це бандит ударив Якубовського ножем у шию, пробиваючи йому головну артерію. Якубовський впав на землю залитий кровю, а перелякана його товаришка побігла до недалекої залізничої станції і телефонічно покликала з міста ратункове поготівля. Одначе заки приїхав лікар, Якубовський умер від упливу крови. За ножівником шукає поліція. Може тепер влада безпечности зверне більшу увагу на підміські околиці, які опанувало шумовиння і стало пострахом мешканців міста, що вибираються на дальший прохід.

— **Арх. Зaремба мусить платити аліменти.** В середу 9. ц. м. скінчився аліментаційний процес проти архитекта Заремби. Суд повірив зізнанням Горгонової, що Заремба є батьком її неслюбної донечки „Кропельки" і засудив Зарембу на заплату аліментів по 50 зол. місячно від травня 1934 р., а від жовтня 1938 р. по 80 зол.

— **За крадіж збіжа для безробітних.** В коломийськім окружнім суді запав присуд у справі крадежі з міських магазинів збіжа, зібраного для безробітних рівнож [illegible] допомогової акції". Засуджено маґістратських візників Василя Рибчука і Мих. Михальчука на півтора року вязниці з поширенням кари, а третього візника Василя Гнишку на рік вязниці з припиненням. Крім того засуджено збіжевих купців Гехта Шенкера, Брунвасера та його жінку Кляру на грошеві кари від 100 до 300 зол.

— **Пожежі.** В хаті Йосифа Кримовського в Заставцях підгаецького повіту займилася саджа і комині і спричинила пожежу. Вогонь перекинувся на сусідні будинки, так що згоріло 14 мешкальних домів і 15 господарських будинків на шкоду 15 господарів. Жертвою вогню стало багато інвентару. Пожежу згасили пожежні сторожі з околичних громад. — В Незвиськах городенського повіту згорів моторово-водний млин на шкоду М. Трускавської. Втрату обчисляють на 20.000 зол.

— **Юрба хотіла злінчувати танцюристку.** У вівторок 8. ц. м. слідчий суддя Капустінський переслухував цілих 6 годин танцюристку Марію Рогозінську, яка вбила бл. п. С. Закшевську. Вбивниця оповіла ще раз з усіми подробицями вбивство О. Закшевської. Коли М. Рогозінську вивели з будинку при вул. Пекарській ч. 1а, де приміщуються бюра слідчих суддів і прокуратури, юрба жінок хотіла злінчувати вбивницю. В середу 9. ц. м. в год. 11.20 передполуднем почалася двогодинна льокальна візія в помешканні бл. п. О. Закшевської у присутности слідчого судді Капустінського, прок. Треллі. ком. Тарнавського, де М. Рогозінська ще раз показувала, як убила бл. п. О. Закшевську. Юрба знову прибрала грізну поставу, але сконсиґнована поліція не допустила до ніяких виступів.

— **Краєва хроніка.** У Дебеславцях коло Коломиї на сцені аматорської вистави застрілився актор Йосиф Жолобайло. — У Ширці застрілився 27-літній Тадей Маруняк, контрактовий урядовець місцевої почти. Причиною самогубства був нервовий розстрій. — В Бистриці Солотвинській втопилася Анна І., жінка начальника Народньої Торговлі в Станиславові. Наперед напилася якоїсь отруї. Причиною самогубства були родинні невзгодини. — В Майдані станиславівського повіту вибухла ґраната, знайдена з часів світової війни й ранила тяжко 10-літнього Василя Шулера.

— **Відоме фільмове підприємство** „Юнайтед Артістс Корпорейшен", яке основали тому 18 літ Мері Пікфорд, Чарлі Чаплін і Даґляс Фербенкс, перейшло на днях на власність Самуеля Ґольдвина та Олександра Корди за 10 міліонів долярів.

— **Трагічна подія склалася у Вероні.** Одна молода жінка з дитиною на руці проходжувалась над рікою Адиґою, ведучи за руку донечку, яка держалась за руки з другою дитиною, а четверта найстарша бігала перед ними. Нараз найстарша дитина впала в ріку. Мати без надуми кинулась у воду й рятувати й потягнула за собою всі діти. З винятком донечки всі втопилися.

— **Катастрофальна посуха** панує в північній Африці. В горах Атлясу і Сус втратили всяку надію на бодай найменший збір. Катастрофа заскочила півтора міліона людей. Коло 500 тисяч мешканців жде голодова смерть, якщо не прийде звідкись допомога харчами. Джерела в оазах на пустині висохли і каравани мусять відвідувати оази на Сагарі. Французький уряд мусить заопікуватися населенням і живити його або перенести в інші околиці.

— **Ріжні вістки.** До острова Фернандо де Норонга причалив грецький корабель „Маріо Статактос", в якому вибухла пожежа. Корабель уважають втраченим. — В Мадярщині розбилися в останньому часі два літаки, причому згинули чотири особи. — До пристані в Буенос Айрес приплив німецький вантажний корабель „Валькірie", на якому вибухла пожежа. Згоріло 1.000 тон кукурудзи. Сам корабель не потерпів від вогню.

Відозви й комунікати.

ПРОГУЛЬКОВИЙ ПОЇЗД НА ВИСТАВУ ДО ЛІСКОВА.

Поїзд, що забиратиме прогульковців з міста Львова і повітів: Львів, Яворів, Перемишляни, Городок і Мостиська, відїде зі Львова не 15. VI., як це було зазначено в оголошеному в „ГКЧ" й окремим плякатом розкладі поїздів до Ліскова, а 19. VI. в 7-ій годині вечором: залізничий білет в обидва кінці коштує не 14.20 зол., а 15.80 зол. Прогульковці можуть всідати до цього поїзду на стаціях: Львів, Зимна Вода, Мшана, Городок, Родатичі, Судова Вишня, Хоросниця, Мостиська, Медика. В справі закупна білетів їзди треба заздалегідь порозумітися з організаторами прогульок до Ліскова при Повітових Виділах.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Цирк Станєвських.

Відомий цирк Станєвських загостив до Львова і почав свої виступи у вівторок 8. ц. м. навґураційною виставою. Програма цирку складається з 20 справді цікавих та емоційних точок. На перше місце між виконавцями вибивається Франціско Трубка із своїми тресованими тиграми. Ця точка не тільки ефектовна, але одночасно морозить іноді глядачам кров у жилах безпосередність стрічі слабої людини з 7 дикими хижаками. Не тільки веселість, але й захоплення викликував „довгий Еміль" зі своїми тресованими собаками, які пародіювали пописи кошей та акробатичних танцюристів. Зокрема заслуговують на увагу карколомні пописи на високому трапезі без ніякої охоронної сітки Егона Шмідта, продукції на линві Лідії Діяз, еквілібристичні пописи на високій щоглі пари Бретініх, конторсіоністичних „гамсіців" малих сестер Бебі, які роблять враження тіл без костей. Потрійним „сальто мортале" у повітрі пописувалась Мері Орляндо, яка, вилітаючи із спеціяльної підойми і перекрутившись тричі у повітрі, падала в обійми одного з партнерів. Зовсім оригінальні були пописи японської пари акробатів Гіномотос, зокрема скоки, чи пак танець на одній руці і вилаз без опори по скісній линві. Гумористичні виступи комиків слабші. До поодиноких точок програми приграє власна циркова орхестра під диригентурою Тадея Гессе.

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „ШІСТЬ ЛІТ КОХАННЯ" І „ВІДЕНЬ-ЛЬОНДОН".

Перша з цих фільм це історія молодої, гарної, енергійної жінки, що вийшовши заміж закохана у своєму чоловіці, проявила неабиякий купецький хист і причинилася до успіху в його бізнесі. Її чоловік — власник великих крамниць і бізнес став головною метою його життя. Він не помічає, що його жінка вкладає свою душу в бізнес з любови для нього, а не тому, що це її цікавить. У міру, як росте бізнес, жінка почувається щораз більше нещаслива. У цій ролі бачимо Кльодет Кольбер першорядну артистку. Фільма пересічно-американська.

У другій фільмі чуємо чудовий голос відомого тенора Ріхарда Таубера, що склав собі сценарій, немовби для ілюстрації своєї оперової карієри.

Дописи.

ЛЮБЛИН

Сповідь українських шкільних дітей в Любліні відбулася 27. травня (в день лат. Божого Тіла) в 8 год. рано. В 9. год. на Сл. Божій діти й учeники запричащалися в церкві св. Йосафата (Зелена 3).

Похорон заточенця. Дня 27. травня ц. р. відбувся в Любліні похорон учителя Петра Мульки, який помер тут у шпиталі св. Івана. Після панахиди в каплиці при шпиталі уставився великий похоронний похід, в якому взяли участь усі українці м. Любліна (гр.-кат. і правосл.). Українські ученики несли вінці, співав збільшений гр.-кат. хор, за ними ішли 2 священики (гр.-кат. і лат. катехит). Похід перейшов Любартівською вулицею (попри Руську вул.) та Уніятською вул. на уніятський цвинтар в Любліні. Місто аж здригалося від гарних українських похоронних пісень бо давно не чуло українського співу. Над могилою промовив гр.-кат. священик і від української громади проф. Михайло Кіт, представивши долю українського заточенця, який до останньої хвилини життя мріяв про поворот у рідні українські сторони. Пок. Петро Мулька, син селянина з с. Поториця, пов. Сокаль, після укінчення учит. семинарії учителював ще перед світовою війною в с. Ісаях пов. Турка (в сер. Карпатах). В часі війни дістався як закладник до Росії. Вернувся після розвалу Росії і брав участь як підстаршина УГА в сокальській бригаді в українсько-польській війні. В 1920 р. після польського походу на Київ дістався до спеціяльного табору в Стрию, опісля до табору в Тухолі. Вернувся аж 1921 р. до села Ісаї, але його звільнили з посади. Аж по довгих заходах дістав посаду в грубешівськім повіті, де працював 15 літ. Всі ферії перебував у родиннім селі, де причинився до повстання чит. „Просвіти", дружин Р. Ш., кооперативи й ін. та до утворення окремої парохії; побудував тут собі дім і думав на емеритурі прожити. Та не судилось: ні в допрокутнику смерти, ні тифи, ні табори не добили його, а тут в Любліні скосила рання на полі. Лишив вдову і 2 синів у гімназії. Помер у 45 році життя.

Панахида по С. Петлюрі. Дня 27. травня відбулася в церкві за правосл. шпиталі при Липовій вул. панахида в 11. роковини смерти С. Петлюри. В панахиді взяли участь усі українці м. Любліна. Співав мішаний правосл. хор.

Академія в роковини смерти С. Петлюри. Дня 27. травня після панахиди в 12. год. зійшлися всі українці на академію в честь С. Петлюри в домівці українських емігрантів (ріг Липової і Краківського Передмістя). Відкрив академію голова світлиці Шілінг і завізвав присутних до 1-хвилинної мовчанки для вшанування памяти Покійного. Опісля один з б. професорів української юнацької (кадетської) школи в часів Петлюри оповів приступно про деякі моменти з публичних виступів С. Петлюри в Україні. Слідували співи хору: „Видиш брате мій“ і „Вже більше літ двісті“. Опісля студ. Шафранський віддеклямував вірш Ол. Бабія „Вам“. Хор відспівав дві пісні: „Коли ви вмирали“ і „Гамалію“. Могутній гимн „Ще не вмерла Україна“ закінчив академію. Домівка була битком набита. Були б. урядовці українці і б. військові, були студенти, жіноцтво, діти й ученики. На стіні висів образ пок. Петлюри в рушниках і крепі.

Православна парохія в Люблині має 60 моргів грунту (поваслянського) при Унітській вул. в Люблині. Але цією землею безправно користується магістрат.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Гостина хору Котка у Перемишлі. Дня 1. п. м. виступив з концертом у салі Нар. Дому український хор під проводом Д. Котка. Програма концерту різноманітна. До першої і другої частини концерту увійшли твори поважнішого характеру, як Бортнянського „Блаженні люди“, Котка „Дума про зруйнування Січи“, Нижанківського „:8 окрушків“ та інші. До третьої частини увійшли виключно народні пісні, які в інтерпретації Котка набирають своєрідної краси. Хор виступив у невеличкому складі (заледви 18 співаків), але своїм співом дав ще раз доказ, які великі цінности можна добути з такої горстки співаків при добрім проводі. Своєю зіспіваністю, чистотою інтонації та дикції, знаменитим опануванням динаміки, хор відразу прикував увагу слухачів, які в свою чергу не жалували йому заслужених оплесків. На жаль, українське громадянство Перемишля явилось нечисленно і на салі переважала чужа публика, головно жиди.

Читальні в 100-ліття „Русалки Дністрової“. Заходом читальні „Просвіти“ у Валяві відбулось минулої неділі величаве районове свято в 100-ліття „Русалки Дністрової“. Валява — гарне, свідоме село, положене над Сяном, має свою світлу традицію. Колись було воно столицею перемиського єпископа Антона Крупецького, першого перемиського унійського епископа (1610—1652), який там і похоронений. Програма велика і добре виведена. В святі взяли участь доокличні села і три хори: Навло, Дусівські Халупки і Сосниця (найкращий). Промову виголосив відпоручник філії „Просвіти“ студ. Стахів Евген. Свято відбулося під голим небом. Людей понад 1000 осіб, майже всі у вишиванках. — Тої самої неділі відбулося заходом читальні „Просвіти“ в Цикові теж свято з нагоди 100-ліття „Русалки Дністрової“. Село Циків ще трохи закапащене, головно серед старшого покоління. Молодь уже національно свідома. Свято почалося Службою Божою в церкві, підчас якої о. І. Шумелда виголосив проповідь про М. Шашкевича. Пополудні відбулася під голим небом академія при численній участи селянства з доокличних сіл. На програму склалися: промова, що її виголосив делегат філії „Просвіти“ В. Нагайський, пять коротких та змістовних деклямацій і хорові продукції хорів: з Цикова, Якманич, Селиськ, Негрибки, Германович та Тишкович під проводом М. Войтовича.

К-н.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Стрийський цвинтар.

Хто з нас, львівських мешканців, не знає стрийського цвинтаря? Не так то ще давно ховали там львовян, а ще менше давно правили там панотці панахиди. Рік тому бачив я ще свіжі квіти на могилках, а місяць тому.. шукав за стрийським цвинтарем і не міг знайти. Зник, як зникають гроші з каси банку, чи з дамської торбинки на Ринку. На його місці звилася вулиця, алея, кілька домів і нібн якийсь парк.

Хто любить своє місто, той хоче, щоб воно чимраз краще виглядало і радіє кожним розумним проектом магістрацьких урбаністів. Але чи це треба робити також коштом недавно замкненого цвинтаря?! За останні роки місто дуже йшло на руку всім тим, хто причинявся до затирення цвинтарних слідів. Нераз і не два спинялася підміська фірчина коло цвинтаря, вилазили з неї добрі люди і забирали з місця т. зв. вічного спочинку і т. зв. вічної тиші що попало, або що було треба. Дехто задумав поставити в своїм селі памятничок на гробі свояка, дехто потребував доброго порога до нової хати, а дехто просто для господарських цілей виласкував кусень мармурової плити на „маймурки“ до бритви, чи іншого „цизорика“. Ніхто не спиняв доривочної, але постійної діяльности і в той спосіб неодин нагробник розкотився по світі.

Та все таки цвинтар був цвинтарем, бо ніхто не брався до домовин та костей небіщиків, що в тіни старезних дерев спочивали собі в дорого оплачених і ревно опліканих гробах.

Аж прийшов новий плян прикраси міста і на тім пляні стояло: „Стрийський цвинтар геть!“

Хто вірить у те, що як помре у Львові і поховають його у Львові, то буде там лежати до страшного судища, — нехай піде подивитися на те місце, де колись був Стрийський цвинтар. Ні знаку з могил, зате є знак поспішних розкопок, бо на кожнім кроці можна пошпортатись на кусень домовини. Пардон, зле кажу, що нема сліду! Є один: Серед нової дороги стоїть нагробник якогось померщого громадянина, памятник на диво цілий і на диво досі не перенесений. Небіщик лежить там ледви 41 літ і родина видно не дає нищити нагробника. Цікаво, що буде далі, коли дорогою почнуть їздити вози?!...

Стрийський цвинтар усеж таки минувся і вже не вернеться. Не вернеться він ні для померших ні для... залюблених пар, що залюбки відвідували його в тихі весняні вечорі. Краєм цвинтаря ростуть камениці, а на цвинтарі ось-ось появиться каварня з джезом і якийсь „гуляй городець“.

І за яких двацять-трицять літ забудуть люди не тільки назву, але й історію цієї частини великого Львова.

Хіба за якого півстоліття „І. К. Ц.“ вдарить своїх читачів страшним наголовком по головах: „Сліди жовстокого злочину українських терористів“.

А під тим.

„На днях у парку імени (когось там), викрили діти під тонкою верствою піску людський скелет. Це певно якась жертва гайдамаків зпід знаку О. У. Н., на що вказує діра в черепі і вираз болю на лиці“.

Читачі повірять так само, як вірять і тепер у його „буйди“, а історики Львова не будуть спростовувати, бо може це не буде в дану хвилю потрібне.

Галактіон Чіпка.

Спорт.

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ.

Змагання обох цих дружин мають уже віддавна свою вироблену марку і славу і на таких змаганнях збирається завжди рекордове число глядачів. Обі дружини грають завжди завзято і покищо ніодній з них не вдалося цифeрно на гриші виказати свою перевагу. Україна стає цього року до цих змагань з надією добути мистецтво О. Л., Гасмонея з надією запевнити собі одно з чолових місць у табелі, значить: метч буде не менше цікавий і завзятий, як минулими роками. Обі дружини виступлять у своїх найкращих складах. Ці змагання відбудуться в год. 5.30 попол. на грищі Погоні. В год. 3.30 гратимуть у рамах спільної імпрези Погонь І Б — Польонія метч за мистецтво Окружної Ліги. Ціни білетів звичайні. Члени С. Т. Україна будуть мати знижки.

БОГУН — ТРИЗУБ

В четвер 10. п. м. відбудуться в год. 11 рано на площі Сокола-Батька змагання у копанім мячі за мистецтво У. С. С. між Богуном і Тризубом. Змагання ці рішатимуть, хто здобуде першорічне мистецтво У. С. С.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Проби побиття плавацьких рекордів. Філія К. Л. К. Львів уладжує 10. ц. м. внутрішньо-клюбові плавацькі змагання, на яких змагуни будуть старатися побити дотеперішні українські рекорди. Програма цих змагань таке: 1.200 м. довільним стилем мужчин, 250 м довільним стилем юніорів, 100 м. клясичним ст. мужчин, 450 м. клясичним ст. юніорів, 100 м. довільним ст мужчин, 100 м. горілиць мужчин. **Гінці:** 3 × 100 м. змінним ст. мужчин, 3 × 50 м. змінним ст. юніорів, 4 × 100 м. довільним ст. мужчин, 5 × 50 м. Крім цього відбудеться метч водного мяча Черник — К. Л. К. Ці змагання відбудуться на ставі „Світезь“ при вул. Ісаковича без уваги на погоду. Початок точно в год. 16

Хто ввійде до чеської Державної Ліги? Вже цієї неділі зачнуться в Чехословаччині метчі за вхід до Державної Ліги. Участь у кваліфікаційному турнірі беруть такі дружини: Д. Ф. Ц. (Прага), Чехіє Карлін (Прага), С. К. Пардубіце, Ф. Т. Ц. Філяково (мистець славацької східно-словацької підкарпаторуської дивізії) і С. К. Шлеська Острава. Кваліфікаційний турнір закінчиться 15. серпня **п. р.**

—о—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

NASZ WYRAZ, miesięcznik literacko - artystyczny młodych. Kraków, 25 maja 1937. R. IV. Nr. 2.

URANIA, czasopismo Polskiego T-wa Przyjaciół Astronomii. Lwów, kwiecień 1937. R. XV. Nr. 2.

PION, tygodnik literacko-społeczny. Warszawa. R. I. Nr. 22 (191).

PRZEGLĄD SPOŁECZNY. Lwów. kwiecień-maj 1937 R. XI. Nr. IV—V.

POLSKA GOSPODARCZA. Tygodnik. Zeszyt 23. rok XVIII. 1937.

SLOVANSKY PREHLED. Praha, kveten. 1937. R. XXIX. Cis. 5.

21. 22.00, 23.00 „Хованщина" оп. Рімського-Корсакова, МІНХЕН (405) 16.15 Веселі віденські мельодії, 19.00, 20.00 „Чар голосу", орх., сол., сопр., альт, тенор, 21.00 Концерт солістів, ПРАГА (470) 20.05, 21.00 Галевий концерт, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 17.45, 18.45, 19.45 Спів; 14.30, 15.00 Театр Уяви; 16.00 Камер. музика, 17.30, 18.30 Форт., 20.30 21.00 Вок.-муз. концерт, РИМ (421) 17.15 Камер. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00 22.00 „Танго опівночі" оп. Конняли.

Субота, 12. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 18.00 Орх. концерт, 19.20 Камер. концерт, 20.10, 21.00 „У гарному городі" муз. вечір; БУДАПЕШТ (550) 12.05, 17.00 Сальон. музика, 22.10 Танк. музика; ВІДЕНЬ (507) 18.00 Нар. музика, 18.25, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 „Валькірія" оп. Ваґнера; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 19.00 Концерт учнів муз. консерваторії і радіо-хор, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття; МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 21.00 „Чорні гори" ком. Черіо та Чельсі; МІНХЕН (405) 16.00 Музика втішає серце, 18.00 Нар. мельодії, 19.00, 20.00 Великий веселий вечір; ПРАГА (470) 18.15 Давня і нова вок. музика 21.00 Орх. концерт, 22.35 Танк. музика; РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 20.15 Спів, 15.30 Сольо на альтівці, 17.30 Танк. музика, 20.30 21.00, 22.00 Симф. концерт; РИМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 23.00 „Хованщина" оп. Рімського-Корсакова.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 10. червня 1937.

1.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Діточі пісеньки, сопр. хор., хор, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Офенбах: Увертюра з оп. „Орфей у пеклі", гр. пл., 12.25 Великі співаки, з гр. пл.; 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.50 Спортовий порадник, 14.55 Львівська біржа, 15.00 „На зеленій левад" гр. пл., 15.35 Львівські біжучі вістки. 15.45 Господарські вістки, 16.00 „Міжпланетарні подорожі" гутірка для старших дітей, 16.15 Природа в пісні та музиці: форт., спів, 16.45 Як боротися з обкраданням садів, 17.00 Сальон. музика, пісеньки, 17.50 Спортовий порадник, 18.05 Суспільна гутірка, 18.00 Від вершттва до гарних меблів, 18.10 Орх. концерт, з гр. пл., 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Самаритянин під Сольферіно" авд. Франка Лоберехта, 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спортові вістки, 20.00 Симф. концерт: орх., форт., 20.45 Вечірній денник, 21.45 Гумореска Ад. Дигасінського (IV), 22.00 „Калейдоскоп", пісеньки, клярнет, ревелерси, форт., 22.50 Останні вісти веч. денника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 Студіо молодих, 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Пятниця, 11. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Літо лісових людей" на осн. М. Родзевичівни, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник 12.15 Дженін: Бретонська пиля, гр. пл. 12.30 Комунікат львівської хліборобської палати, 12.25 Орх. концерт, 13.35 Легка музика з гр. пл.; у перерві в год. 14.00 Монольоґ для господинь дому Союзів ККО, 14.25 Молоді таланти: грає 11-літній піяніст Ст. Сервачевський 14.35 Трохи пісні трохи слова: „Про лисиці, зайчика та калину" та гр. пл., 14.55 Львівська біржа, 15.00 Розр. концерт і гр. пл., 15.35 Львівські біжучі вістки, 16.00 Гутірка з хорими, 16.15 Брамс: Циганські пісні (подвійний вок. квартет у супр. форт.), 16.45 Репортаж: „Нафта нафта..." 17.00 Оперетково попурі, орх. 17.30 Н... дерева: Кедрина, 18.00 Туристичний інформатор, 18.05 Оперова музика з гр. пл., 18.10 Програма на завтра 18.15 Легка музика з гр. пл., **18.30 У будяцьких степах, гутірка, виг. Роман Голіян**, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Концерт солістів: форт., спів 19.50 Спортові вістки, 20.00 Розр. концерт: орх., спів; у перерві в год. 20.45 Вечірній денник, Гутірка, 21.45 Шлеськ у сучасній поезії, 22.00 З давньої музики, гр. пл., 22.50 Останні вістки веч. денника, метеорольоґ. вістки, огляд преси 23.00 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Субота, 12. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.35 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Сусідські зїзди у сільських господарствах, 12.25 Сальонова орхестра, 14.00 Концерт бажань; у перерві в год. 14.53 Наша програма 15.45 Господарські вістки, 16.00 І ми теж уладжуємо концерт — словно-муз. авд у вик. дітей, 16.30 Баляди та легенди орх., 17.20 Спів у супр. форт., 17.50 Особливости землі, забутої туристами, 18.00 Відозва Ліги охорони звірят, 18.05 Міша Левіцький грає, гр. пл., 18.25 Актуальна гутірка, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Кавалїри гарної Ідальки, весела словно-муз. авд., 3б. Ліпчинського і Ю. Тепи, 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спортові вістки, 20.00 Польські скавти перед Джемборі, 20.45 Вечірній денник 20.55 Хліборобські вістки, 21.05 Концерт малої орх., 21.45 Огляд видань, 22.00 Чайковський: Чотири пори року, оп. 57 22.50 Останні вістки веч. денника, Метеорольоґ. комунікат, Огляд преси, 23.00 Весела музика з гр. пл.; у перерві в год. 23.10 З тисяча й одної леґенд — монольоґ, 23.30 Музика з гр. пл. 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

Акції.

Банк Польський 101·25, Ліпльпоп 12·00, Цукор 29·00, 29·00, Вугіль 18·75, Норблин 55·00, Стараховичі 28·25. Тенденція дещо сильніша.

Папери

3 поз. інвест. 1 ем. 63·75, серія ненот. 2 ем. 64·75, серія 84·50, 5 конверс 57·00, 6 дол. 54·50, купон 20·65, 4 прем. дол. 39·50, 37·75, 7 стабіл. 370·00, купон 26·07, 4 консоліл. 52·88 53·00, два ост. дрібні

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Маслосоюз з приводу вичікуючої тенденції ціни на масло не ставить.

Молоко	14—15
Яйця	2·65—2·75

Тенденція на масло і на яйця удержана, на молоко знижкова.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 9. VI п. р. платив своїм достачам за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові (пл. Більчевського ч. 8) такі ціни:

Курята 1. кл. товсті від 0·65 кг. вгору	1·50 зол.
Курки молоді I. кл. товсті без запияку на ногах в/д 1.50 кг вгору	1·10 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Дирекція Прив. Коед. Гімназії Р. Ш ім. І. Франка в Дрогобичі подає до відома, що вступні іспити до I. кл. гімн. почнуться дня 17. VI. до II—IV дня 22. червня, до гуманістичного та математично-фізичного ліцею дня 24. VI. Зголошення з документами треба складати в Дирекції до дня 16. VI. або до дня 21. та 22. VI. Замісцеві учні знайдуть дешеве приміщення в Бурсі, а учениці в Інституті СС. Василіянок. 1101 1-3

30-літній поматуральний зїзд абітурієнтів української гімназії в Перемишлі (з 1907 року) відбудеться дня 29. червня 1937. Початок о год. 8. рано в гімназійній залі. Зголошуватися до Петра Зубрицького, ем. судді у Самборі ад Медика 1052 2—3

Дирекція Торговельної Школи Т-ва „Рідна Школа" у Львові, відкриває в шк. році 1937-38 1-шу клясу 4-річної коедукаційної торговельної (купецької) гімназії і приймає зголошення до вписів учнів і учениць у віці від 13—17-го року життя. До вписку треба представити: 1) свідоцтво покінченої VI. кляси вселюдної школи і 2) метрику. Вступний іспит до I-ої кляси, що обіймає українську та польську мову, рахунки і природу відбудеться в днях 23. і 24. червня. Вписове 10 зол., місячна оплата за навчання 25 зол. — Інформації дає Дирекція Торговельної Школи Т-ва „Рідна Школа" Львів, вул. Хшановської 9/II. 1082 1-3

Дирекція гімназії Р. Ш. в Чорткові приймає зголошення до кляс I—IV і VIII стар. клас. типу (до IV. і VIII. кл. за дозволом Кураторії) і до загально-образуючого гуманістичного ліцею до дня 15. червня н. р. Вступні іспити до I. кл відбудуться в днях 17. і 18. червня, до II, III, IV і VIII кл. та до I. кл. ліцею 22. і 23. червня н. р. 1062 ?—3

Дирекція прив. коед. Гімназії Рідної Школи в Золочеві з правами шкіл державних подає до відома, що вступні іспити відбудуться: **до кляси I.:** письменний 17. червня в год. 8-ій рано, устний 18. і 19. червня рано; **до кляс II—IV:** письменний і устний 19. і 22. червня; **до I. кл. гуманістичного й природничого ліцею:** письменний 24. червня, устний 25. і 26. червня. Прив. коед. гімназія Р. Ш. в Золочеві рескриптом Мін. Віроісповідань і Публ. Освіти з дня 28. V. 1937 ч. II—1340/37 одержала повні права державних шкіл. — **Дирекція** 1088 2—3

В жіночій гімназії Українського Інституту для Дівчат у Перемишлі, вул. Татарська 6, вступні іспити відбудуться: до кл. I. — 17. VI. письменний, 18. і 19. VI. устний: до кл II.—IV. — 22. VI. письменний, 23. VI. устний; **до ліцею на виділи: гуманістичний і природничий** 24. VI. письменний, а 25 і 26. VI. устний іспит. Початок іспитів в год. 8-ій рано. Зголошення до ліцею приймає Дирекція від 17.—22. VI. н. р. При гімназії зразково уладжений інтернат. 1079 ?—2

25-літній ювилейний товариський зїзд матуристів, що здали матуру в 1912 р. в українській гімназії в Перемишлі, відбудеться дня 29. червня н. р. в год. 8 рано в гімназії. Просимо всіх товаришів прибути. — За комітет: о. Бачинський Осип, Ярошевич Осип. в Перемишлі — Дворського 5. 1092 ?—2

Вступні іспити на I. і II. курс Захоронкарської Семінарії СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького 95 зачнуться дня 22. п. м. в 8 год. — **Управа**. 44 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Гол. Управа Р. Ш. розписує конкурс на учителів (ок) німецької мови, ручних робіт і руханки для хлопців. Подання вносити негайно до Гол. Управи Р. Ш в речинці до 20. червня н. р. 1102

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.